

Archeologienota
Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem
Keerbergen – Stationsstraat

Verslag van Resultaten

Ons kenmerk :	ORTEC2501020
Auteurs :	Gerge Ignacz Alexander Doucet Ward Decramer
Datum verslag :	2 juli 2025
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2025F134
Wettelijk depot :	D/2025/15.001/62

Coverfoto: het terrein gesitueerd op de Ferrariskaart (ca. 1777; bron: AGIV)

Auteurs & autorisatie:

Gerge Ignacz

Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2025/15.001/62

INHOUDSTAFEL

Deel 1: Bureauonderzoek	4
1 Beschrijvend gedeelte	4
1.1 Administratieve gegevens	4
1.2 Archeologische voorkennis	7
1.3 Onderzoeksopdracht	7
1.3.1 Vraagstelling	7
1.3.2 Voorwaarden opstellen archeologienota	8
1.3.3 Randvoorwaarden	9
1.4 Beschrijving van de geplande werken	9
1.4.1 Huidige situatie	9
1.4.2 Geplande werken	11
1.5 Werkwijze	16
2 Assessmentrapport	17
2.1 Landschappelijke ligging	17
2.1.1 Tertiair- en quartairgeologie	20
2.1.2 Bodemkaart	21
2.1.3 Conclusie	21
2.2 Historische beschrijving van het onderzoeksgebied	26
2.2.1 Historiografische bronnen	26
2.2.2 Historische cartografie	27
2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	39
2.3.1 CAI-gegevens	41
2.3.2 (Archeologie)nota's	45
2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied	48
2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	51
Bibliografie	53
Ondertekening	54
Bijlagen	55

Deel 1: Bureauonderzoek

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode Onroerend Erfgoed	2025F134 (bureauonderzoek)
Erkend archeoloog	Terra Engineering & Consultancy nv (OE/ERK/Archeoloog/2020/00014) Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023) Alexander Doucet (OE/ERK/Archeoloog/2020/00003)
Locatie	Provincie: Vlaams-Brabant Gemeente: Keerbergen Adres: Stationsstraat (Fig. 1.1)
Kadastrale gegevens	Keerbergen, afdeling 1, sectie B, percelen 248P, 248L, 249C en 249A
Bounding Box	Punt 1: X = 168486, Y = 188420 Punt 2: X = 168606, Y = 188544
Oppervlakte projectgebied (buiten een archeologische zone)	7 319 m ²
Oppervlakte bodemingreep	6 861 m ²
Einddatum bureauonderzoek	2 juli 2025
Relevante termen¹	Vlaams-Brabant; overgang Zand- Zandleemstreek; matig natte zandbodem; OB; plaggenbodem; podzol; Steentijd; Metaaltijden; Romeinse periode; Middeleeuwen; Nieuwe Tijd.
Bebouwde zones	Het betreft een bedrijvensite met een grote oprit, parking, verhardingen, één meergezinswoning bestaande uit 8 appartementen en loodsen. De meergezinswoning is onderkelderde.

¹ <https://thesaurus.onroenderfgoed.be>

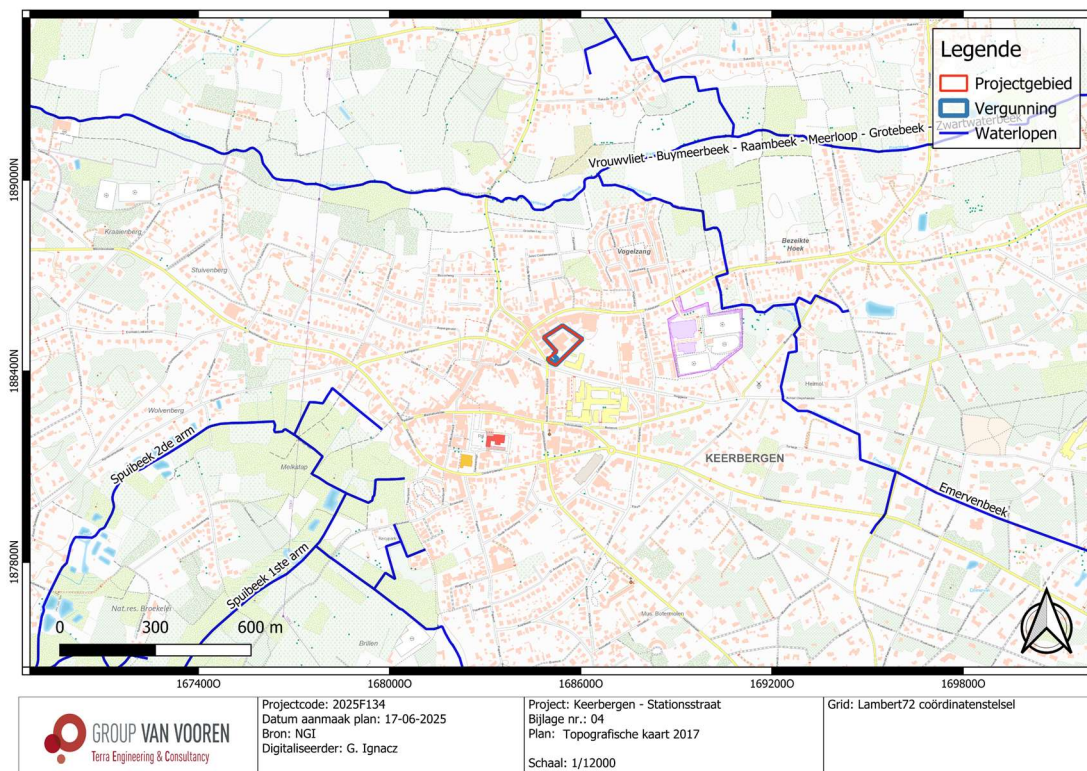

Fig. 1.1: Topografische kaart (2017) met situering van het project- en vergunningsgebied (© NGI).

Fig. 1.2: Archeoregio's van Vlaanderen met situering van het projectgebied².

² <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoekbalans/archeologie>

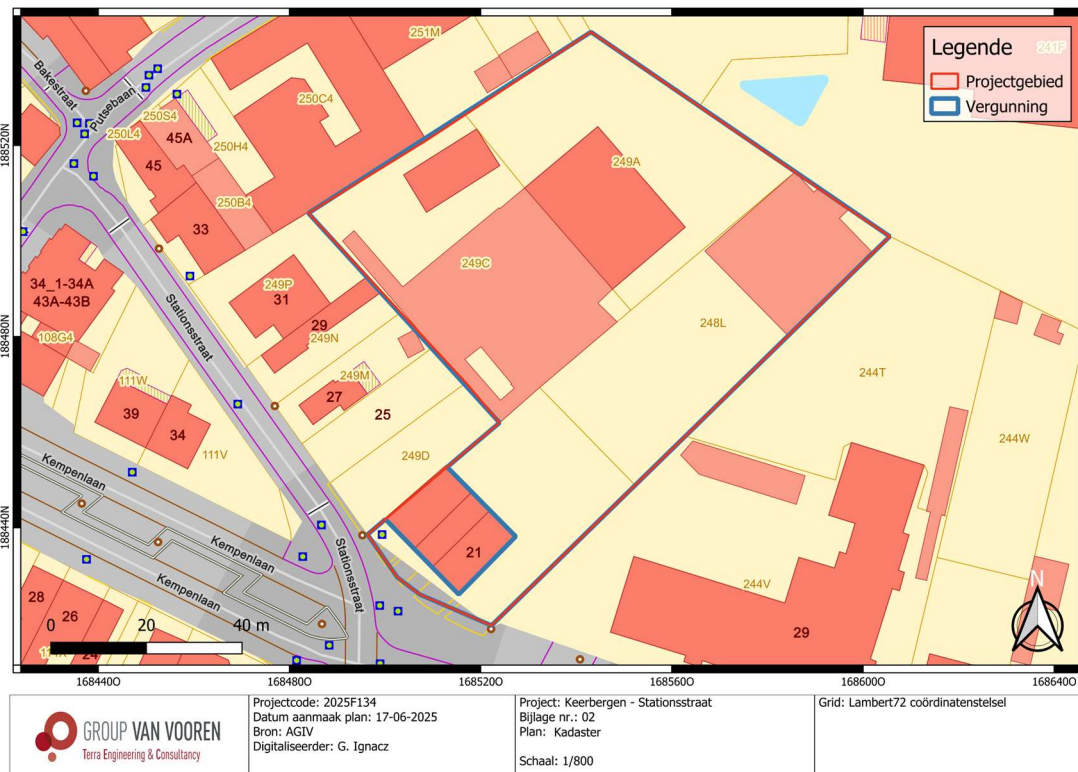

Fig. 1.3: Kadasterplan met situering van het project- en vergunningsgebied (© AGIV).

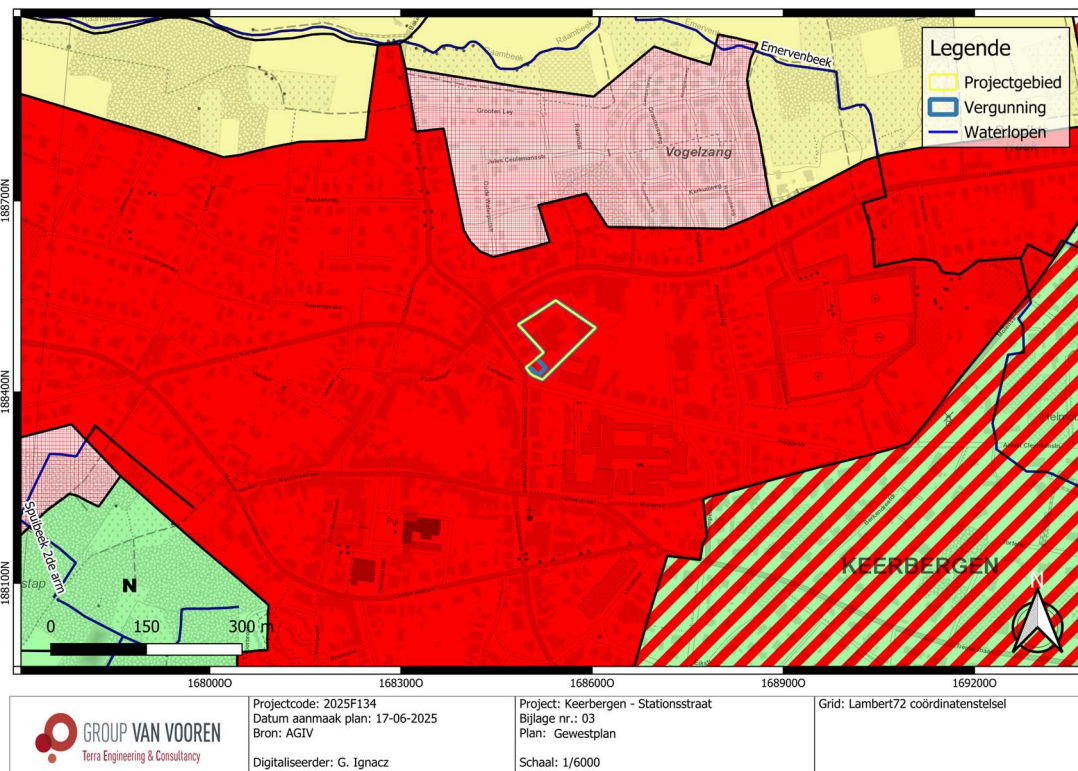

Fig. 1.4: Gewestplan met situering van het project- en vergunningsgebied (© AGIV).

1.2 Archeologische voorkennis

N.v.t.

1.3 Onderzoeksopdracht

Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen.

De Code van Goede Praktijk draagt een aantal mogelijke fasen aan, opgedeeld in vooronderzoek zonder ingreep in de bodem (bureaustudie, landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek, veldkartering) en vooronderzoek met ingreep in de bodem (verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten, proefputten in functie van steentijd artefactensites). Na voltooiing van elke fase in het vooronderzoek wordt afgewogen of verder vooronderzoek noodzakelijk is en wat de aard van dat vooronderzoek is. Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven.
- een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.
- een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken.
- een plan van aanpak voor een behoud *in situ* op te maken.

De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria, aangezien het doel van een archeologisch vooronderzoek is om met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bovenstaande informatie te kunnen leveren:

- Is het mogelijk deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het nuttig deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het overdreven schadelijk voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het noodzakelijk deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

1.3.1 Vraagstelling

- Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?
- Zijn er archeologische of historische gegevens bekend over de site?
- Zijn er indicaties voor bodemverstoringen die het bodemarchief kunnen vernietigd of omwoeld hebben?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen (gehad) hebben op de gaafheid van het bodemarchief, c.q. archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?
- Kan er een vrijgave zonder bijkomstige maatregelen geopteerd worden of dienen er maatregelen te worden voorgesteld om een eventueel behoud *in situ* van een aanwezige archeologische site te verwezenlijken? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?

1.3.2 Voorwaarden opstellen archeologienota

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning of een verkavelingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een aanvraag voor een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen.
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen.
- De ruimtelijke bestemming van het terrein.
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of buiten een archeologische site volgens de CAI (Centraal Inventaris, Onroerend Erfgoed).

In dit geval ligt het terrein buiten een gebied geen archeologie (GGA), zijnde een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt. Bovendien ligt het projectgebied buiten een vastgestelde archeologische zone en buiten een beschermde archeologische site. Gelet op de totale oppervlakte van de percelen (> 3 000 m²) en de ingreep in de bodem > 1 000 m² (Fig. 1.5), dient er een archeologienota opgesteld te worden.

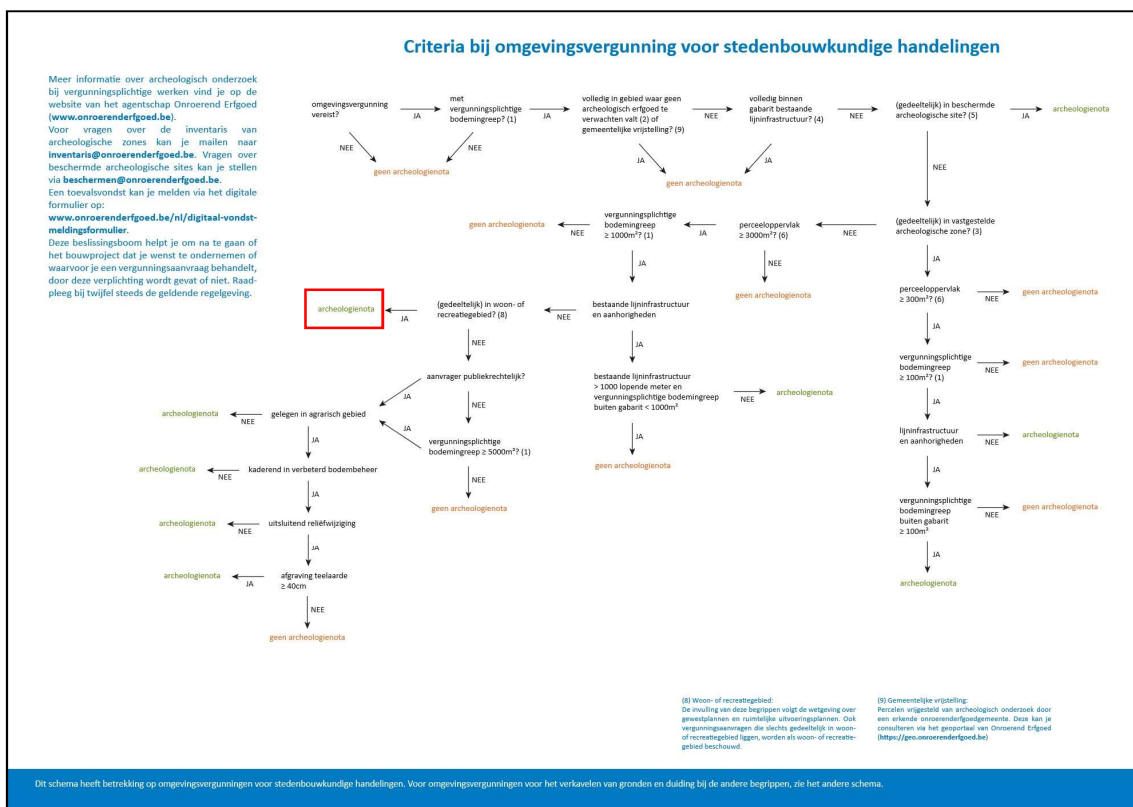

Fig. 1.5: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen (© www.onroerenderfgoed.be).

1.3.3 Randvoorwaarden

De opdrachtgever heeft na overleg besloten om alle archeologische vooronderzoeken met ingreep in de bodem in een uitgesteld traject te laten uitvoeren indien archeologisch vooronderzoek nodig zou zijn. De aanvraag tot uitstel van veldwerk komt omdat de initiatiefnemer pas definitief wenst te investeren in het project na de termijn van indiening van bezwaarschriften tijdens het openbaar onderzoek en de bindende adviezen van alle betrokken instanties om te voorkomen dat plannen dienen gewijzigd te worden. Dit vormt een juridische onwenselijkheid voor het uitvoeren van verder archeologisch vooronderzoek in huidig traject. Bovendien is er de praktische onmogelijkheid door de aanwezigheid van verharding, bebouwing, tuininrichting etc. Eventueel uitgesteld archeologisch vooronderzoek zal dus ook pas van start kunnen gaan na de sloopwerkzaamheden. De sloop van aanwezige structuren in de advieszone voor vervolgonderzoek mag voorafgaand aan het archeologisch onderzoek slechts uitgevoerd worden tot op maaiveldniveau. Alle funderingen, vloerplaten of ondergrondse structuren dienen onaangeroerd te blijven tot het archeologisch onderzoek volledig is afgerond en het terrein door de erkend archeoloog is vrijgegeven. Indien de ondergrondse sloopwerkzaamheden toch voorafgaand aan het archeologisch onderzoek plaatsvinden, dient dit te gebeuren onder de begeleiding van een erkend archeoloog. Ondergrondse elementen kunnen eventueel tijdens het archeologisch onderzoek uitgedaagd worden onder begeleiding van de uitvoerende archeoloog als het noodzakelijk blijkt voor de uitvoering van het onderzoek.

1.4 Beschrijving van de geplande werken

1.4.1 Huidige situatie

Het projectgebied (7 319 m²; Fig. 1.8) bestaat uit de percelen 248P, 248L, 249C, 249Z en ligt volledig binnen woongebied (Fig. 1.4). Het betreft een bedrijvensite met een grote oprit, parking, verhardingen, één meergezinswoning bestaande uit 8 appartementen en loodsen. Het projectgebied is toegankelijk langs de Stationsstraat/Kempenlaan via twee verharde opritte. Er is geen informatie voorhanden of de loodsen in het noorden en centraal van het projectgebied al dan niet voorzien zijn van een kelder. De huidige meergezinswoning aan de straatzijde is wel voorzien van een kelder.

Fig. 1.6: Zicht op de woning aan de Stationsstraat (© Google Maps, augustus 2009).

Fig. 1.7: Zicht op de kelder van de woning (© Google Maps, juni 2023).

Fig. 1.8: Meest recente luchtfoto (2024) met situering van het projectgebied (© AGIV).

1.4.2 Geplande werken³

De werken omvatten in eerste instantie de sloop van alle aanwezige bebouwing en verhardingen, op uitzondering van de meergezinswoning in het zuiden. Binnen het projectgebied plant de initiatiefnemer in een eerste fase de bouw van twee nieuwe meergezinswoningen van elk 360 m², met elk vijf wooneenheden (Fig. 1.9). In wat wellicht fase twee zal zijn, zal de nog behouden loods in het oosten van het projectgebied afgebroken worden (Fig. 1.10). Hier zal dan ook een meergezinswoning komen met drie wooneenheden met een maximaal grondoppervlak van 253 m².

Op het terrein wordt nieuwe infrastructuur aangelegd, waarbij alle paden, terrassen, parkeerplaatsen, voetpaden en wegen volledig waterdoorlatend worden. Daarnaast wordt een verharde brandweg of noodweg aangelegd, uitgevoerd in grind. Bij deze waterdoorlatende verhardingen dient rekening gehouden te worden met een buffer van ca. 30 cm-mv.

Wat de parkeervoorzieningen betreft, worden er bovengronds twaalf parkeerplaatsen voor auto's ingericht. Ook komen er drie fietsenstallingen waarvan één open stallingsruimte voor 24 fietsen, een tweede open stallingsruimte voor 16 fietsen, en een overdekte fietsenstalling voor 15 fietsen. Voor de toegang tot de ondergrondse parkeerzone (4 m-mv + buffezone ca. 30 cm) vanaf de Kempenlaan, met 23 parkeerplaatsen, is een in- en uitrit voorzien. Deze ondergrondse parkeergarage beslaat de volledige voetafdruk van de meergezinswoningen van fase 1 en de tussenruimte tussen deze twee blokken.

Op het vlak van waterbeheer wordt het regenwater opgevangen in vier regenputten van elk 20.000 liter. Twee net ten noorden van de parkeergarage en twee net ten zuiden ervan. In plaats van goten of slikkers infiltreert het regenwater lokaal via de waterdoorlatende verhardingen. Voor het afvalwater zijn twee septische putten voorzien net ten oosten van de parkeergarage, elk met een capaciteit van 5.000 liter. Daarnaast worden twee wadi's aangelegd met een volume van 8.510 liter (60-80 cm-mv).

Groene elementen zijn eveneens onderdeel van het plan. Er wordt een tuinzone en groentuin ingericht met bodembedekkers en graszones. Volgens het plan zijn er geen bomen gepland binnen het projectgebied. Daarnaast wordt een petanqueveld aangelegd als recreatieve voorziening (30 cm-mv).

Wat betreft de niveauregeling ligt het nieuwe terreinpeil over het algemeen op 20 centimeter onder de nulpas van de binnenvloer.

Op basis van de hierboven omschreven geplande werkzaamheden, en rekening houdend met de nodige buffers (diepte en breedte), wordt uitgegaan van een volledige verstoring van het aanwezige bodemarchief. Bijkomstig wordt er een vergunningsgebied opgesteld van **6 861 m²**, waarbij de bestaande meergezinswoning uitgesloten wordt.

³ Voor originele bouwplannen, zie bijlagen.

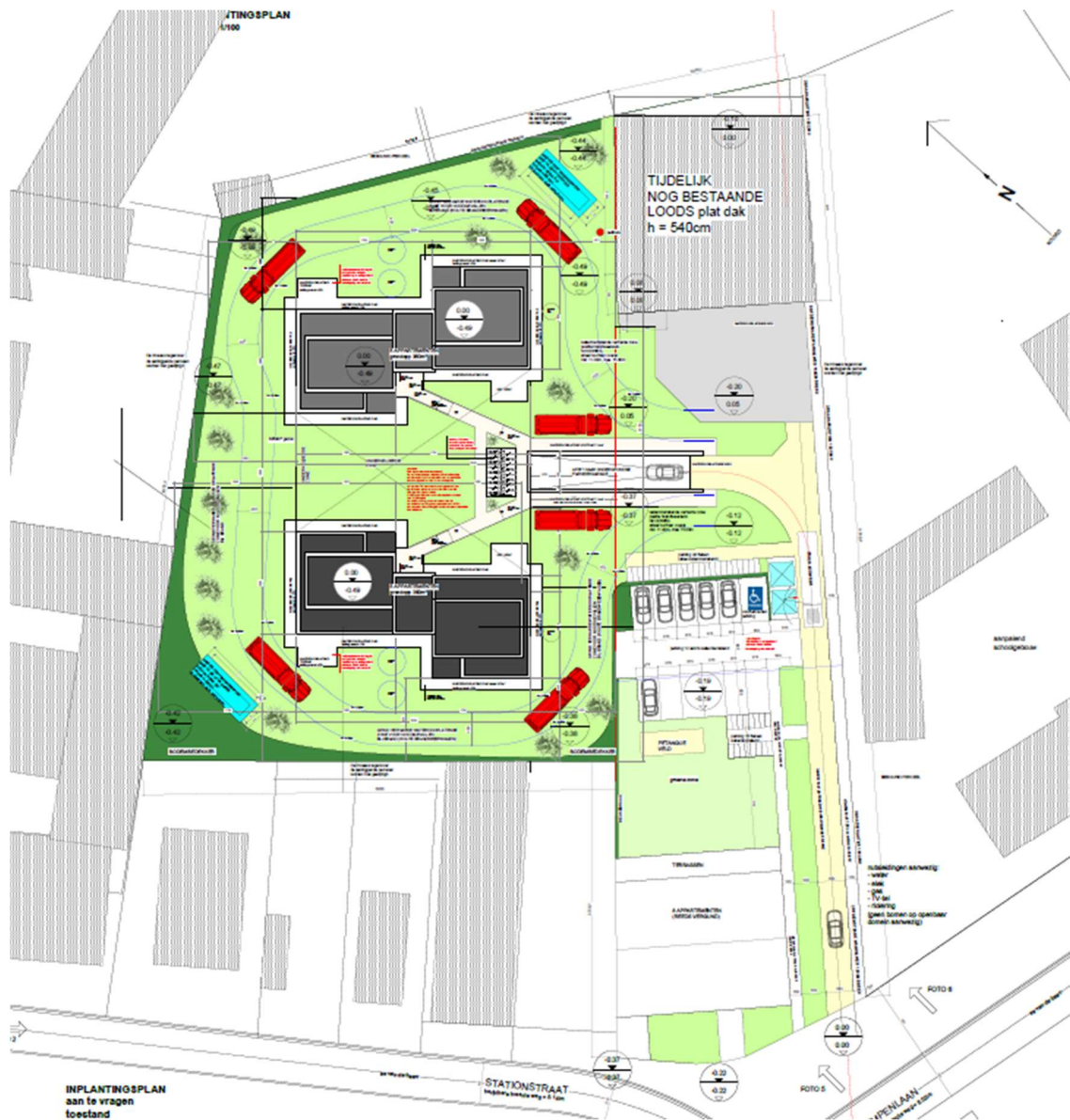

Fig. 1.9: Inplantingsplan (© initiatiefnemer).

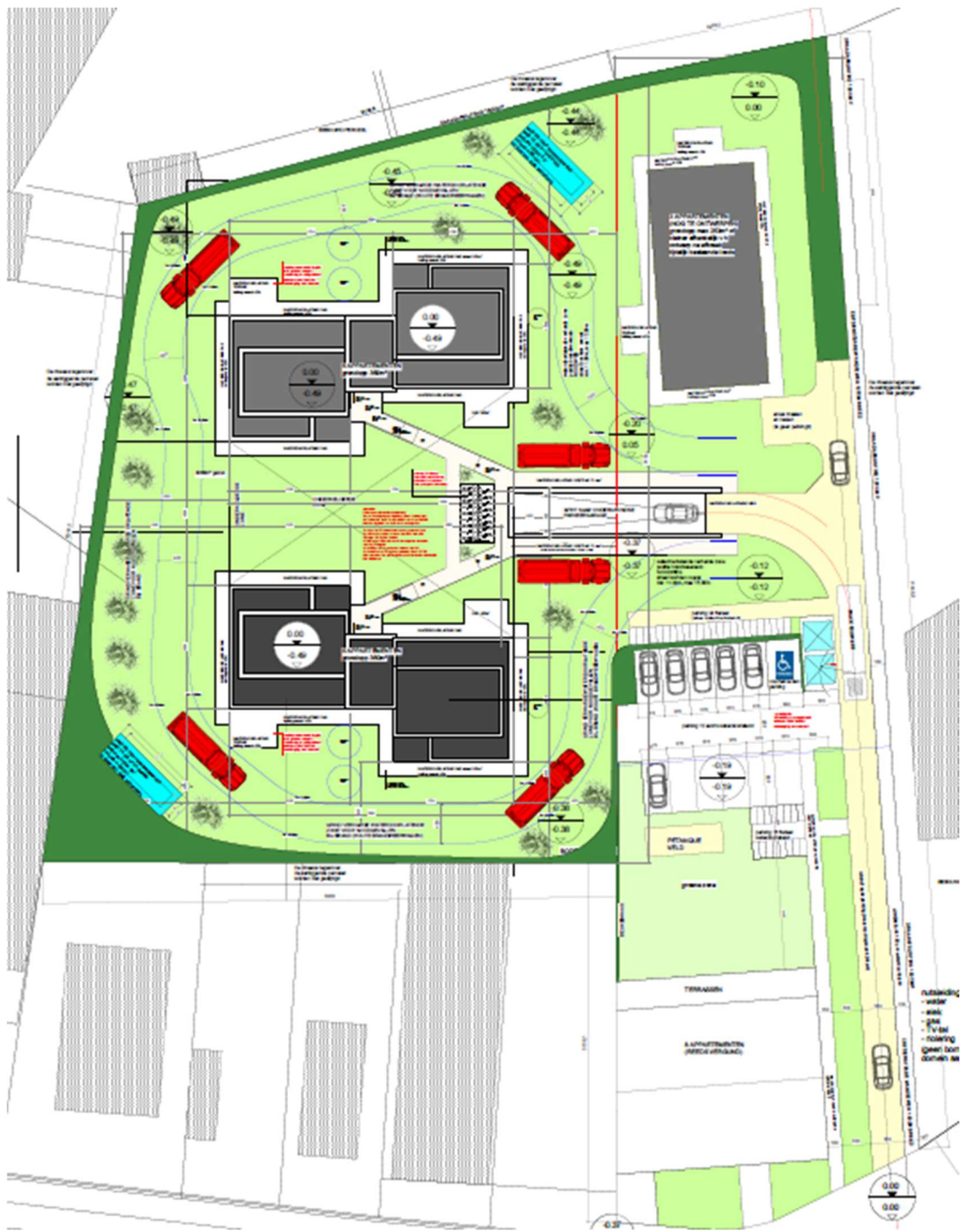

Fig. 1.10: Toekomstig inplantingsplan met de derde meergezinswoning (© initiatiefnemer).

Fig. 1.11: Toekomstig kelder- en rioleringsplan (© initiatiefnemer).

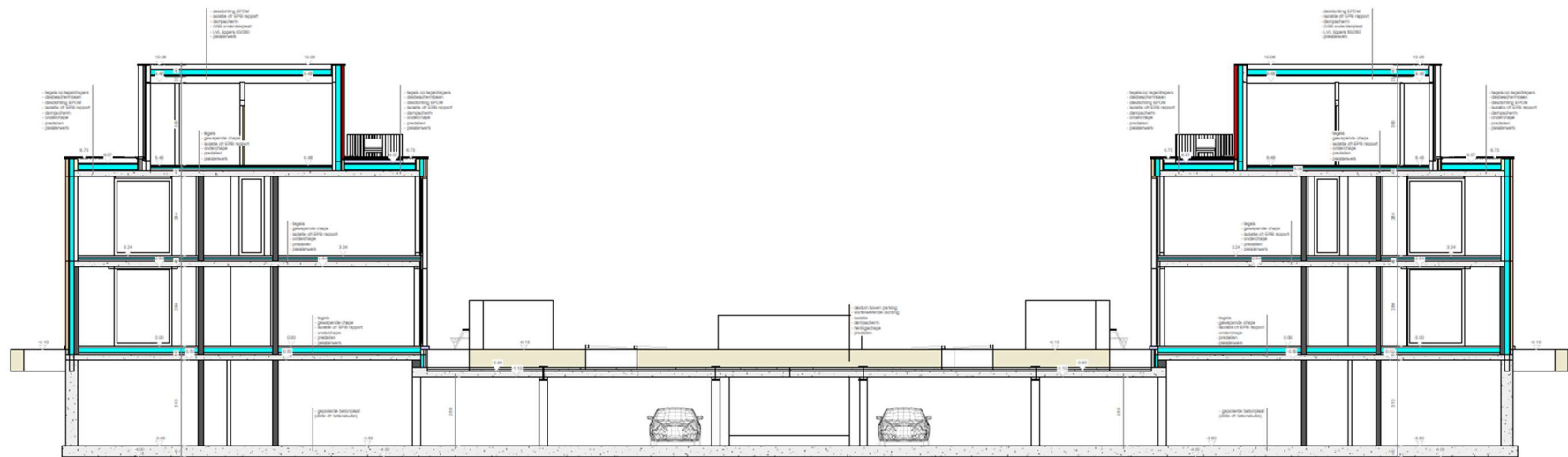

Fig. 1.12: Doorsnedes van de te realiseren appartementsgebouwen (@ initiatiefnemer).

1.5 Werkwijze

Met dit bureauonderzoek, deel 1 van deze archeologienota, willen we inzicht krijgen in de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het onderzoeksgebied en de omgeving. Dat inzicht wordt verder getoetst aan de geplande ingrepen in de bodem. Het doel is te bepalen in hoeverre verder archeologisch onderzoek aangewezen is om zo te komen tot een programma van maatregelen teneinde de archeologische waarde en mogelijke kennisvermeerdering op archeologisch vlak voor de site en de omgeving van het projectgebied te kunnen inschatten. Om een antwoord te formuleren op de gestelde onderzoeksvragen werden diverse bronnen geraadpleegd welke opgenomen staan in paragraaf 3. Bibliografie.

In het bureauonderzoek werden alle nodige gegevens verzameld en besproken om te komen tot een gefundeerde uitspraak betreffende de archeologische verwachtingen in het betrokken projectgebied.

De juiste afbakening van het projectgebied werd aangereikt door de opdrachtgever. Om een inzicht te krijgen in de archeologische kennis betreffende het gebied werd de Centraal Archeologische inventaris geraadpleegd (<https://cai.onroerenderfgoed.be> en <https://geo.onroerenderfgoed.be>). Wat betreft de landschappelijke ligging, de tertiairgeologische en quartairgeologische gegevens en de geomorfologie werd gebruik gemaakt van de websites www.geopunt.be en <https://dov.vlaanderen.be>.

Via <https://geopunt.be> werden de historische kaarten geraadpleegd (Ferrariskaart, Vandermaelenkaart, Atlas van Buurtwegen), evenals luchtfoto's van het projectgebied van het jaar 1971 tot en met het jaar 2020; enkel de betekenisvolle foto's werden in deze studie opgenomen. Via <https://cartesius.be> werden de historische topografische kaarten geconsulteerd. www.onderderadar.be blijkt voor de toestand tijdens WOII een belangrijke bron van informatie in Limburg, hetgeen niet van toepassing is voor het projectgebied. Het kadasterplan werd opgevraagd via de publieke cadgis viewer van de federale overheid (https://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE).

In eerste instantie werden zoveel mogelijk cartografische en bibliografische gegevens betreffende het projectgebied bekeken, samen met het opvragen van zoveel mogelijk gegevens bij de initiatiefnemer. Daarna hebben we getracht deze gegevens zo overzichtelijk mogelijk weer te geven door middel van tekst en kaarten die als bijlagen bij dit rapport zijn toegevoegd.

Alle nodige informatie werd verzameld via het internet en bibliografische bronnen. De bouwplannen voor een bouwvergunning werden aangereikt door het architectenbureau en door de opdrachtgever. De kaarten die als bijlagen zijn toegevoegd, zijn gemaakt of bewerkt met de software QGIS 3.22.

2 Assessmentrapport

2.1 Landschappelijke ligging

Deze paragraaf overloopt beknopt de landschappelijke context van het projectgebied. De aandacht wordt voornamelijk gevestigd op de aardkundige en hydrografische situering, de fysisch geografische context, de bodemtypologie en de algemene topografie.

Het projectgebied is gelegen aan de Stationsstraat 21 te Keerbergen, Vlaams-Brabant. In de nabije omgeving kunnen drie beken worden opgemerkt. De Raambeek stroomt op 420 meter ten noorden van het projectgebied. Op 520 meter ten oosten stroomt de Emervenbeek. Tenslotte kan op 650 meter ten westen de Spuibek worden waargenomen. Op ongeveer 1 600 meter ten zuiden stroomt de rivier de Dijle. Deze rivier wordt beschouwd als de natuurlijke grens tussen de Zandstreek en de (Zand)leemstreek. Het projectgebied situeert zich daarbij dus nabij de overgangszone tussen beide archeoregio's. Verder kan het projectgebied gesitueerd worden in het traditioneel landschap van de Zuiderkempen en meer specifiek in het Land van Keerbergen dat gekenmerkt wordt door een topografie van rivierduinen aansluitend bij de vallei van de Dijle.⁴

Het historisch dorpscentrum van Keerbergen heeft zich ontwikkeld op een hoogte van 9-11 meter TAW, op de dekzandrug tussen de Raambeekvallei en de Dijlevallei. De aardkundige gegevens tonen aan dat ten noorden en zuiden van Keerbergen eerder natte en lager gelegen gronden te situeren zijn (7,1-8,2 m TAW). Binnen de contouren van het projectgebied zijn weinig hoogteverschillen op te merken. Het terrein zelf bevindt zich op een hoogte van ca. 10,08-10,75 meter TAW. Het projectgebied bevindt zich in een overgangszone van de lager en natter gelegen delen ten noorden, naar hoger en droger gelegen delen in het zuidoosten.

De meeste kampementen van jager-verzamelaars kunnen verwacht worden in de zogenaamde ecologische gradiëntzone, die zich uitstrekt vanaf de gradiënt (de grens tussen 'lage/natte' en 'hoge/droge' bodems) tot ca. 200 à 250 m in het droge deel. Archeologische sites uit de Steentijd beperken zich echter niet tot deze gradiëntzone. Een verklaring voor deze relatie moet worden gezocht in de volgende factoren:

- Ecologische gradiënten worden gekenmerkt door het op korte afstand van elkaar voorkomen van een grote verscheidenheid aan vegetatie-typen. Dit brengt voor jager-verzamelaars met zich mee dat op dergelijke locaties een grote verscheidenheid aan voedselbronnen op korte afstand voorhanden is in de vorm van planten en dieren.
- Rivier- en beekdalen vormden markante en goed herkenbare elementen in het door bossen gedomineerde landschap. Met name in het Laat Paleolithicum en Mesolithicum vormden de dalen de belangrijkste transportroutes.
- Langs eroderende oevers van rivieren en beken kunnen vuursteenhoudende terrasafzettingen aan het daglicht treden. In een begroeid zandlandschap kan een dergelijke ontsluiting een belangrijke bron van vuursteen zijn.
- Water geldt als constante en betrouwbare voedselbron door de aanwezigheid van vis.
- De nabijheid en bereikbaarheid van (drink-)water.

⁴ Antrop 2001, 39.

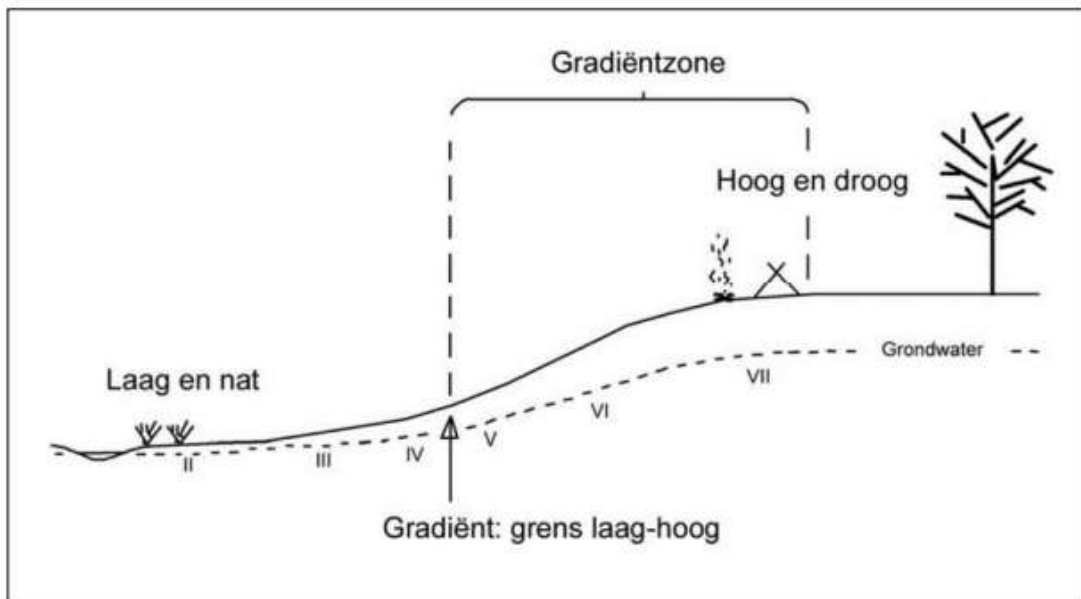

Fig. 1.13: Schema ecologische gradiëntzone.

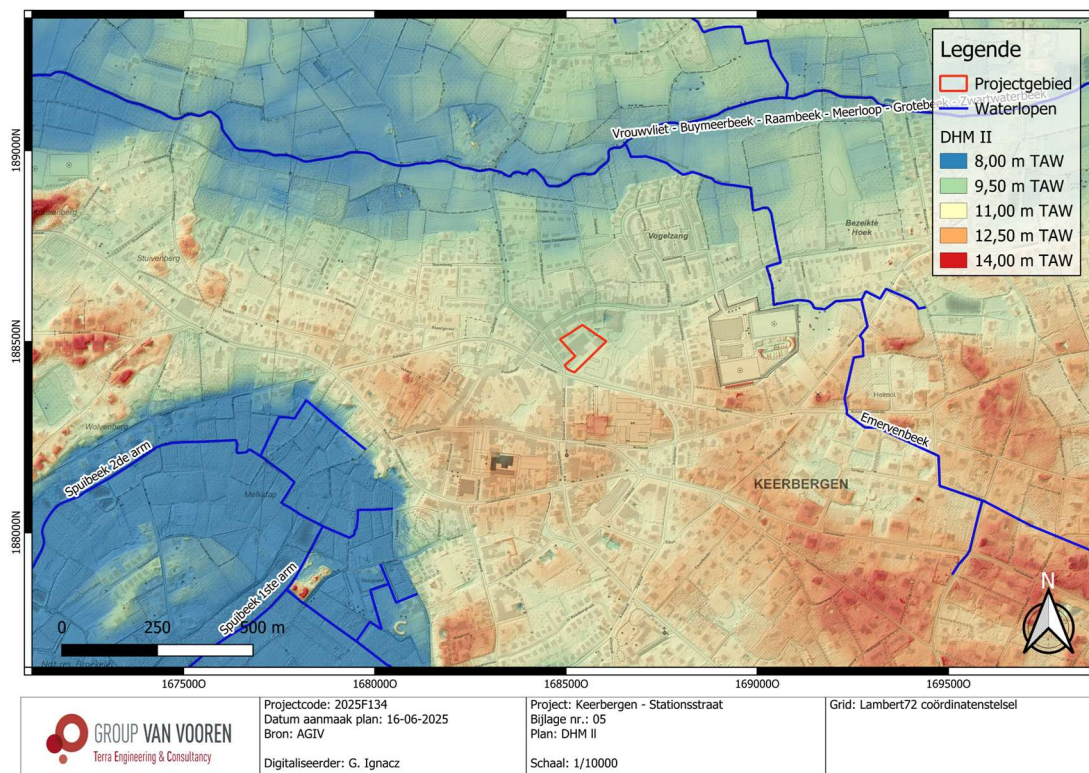

Fig. 1.14: Digitaal hoogtemodel (DHM II) met situering van het projectgebied (© AGIV).

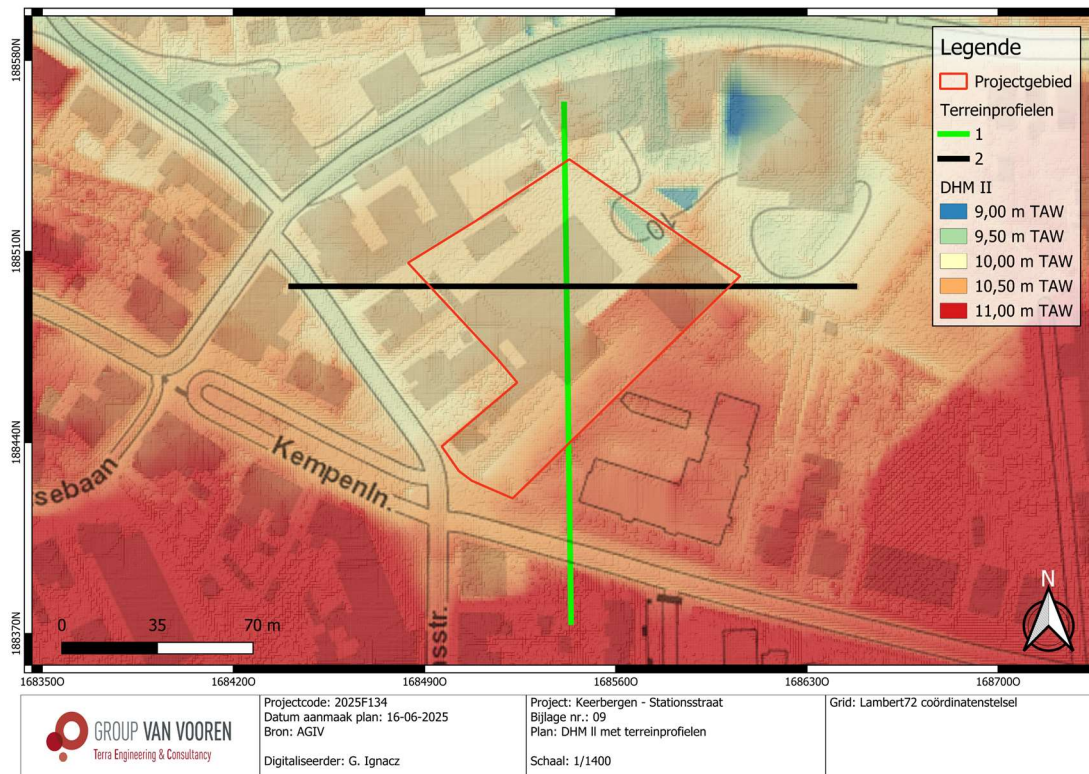

Fig. 1.15: Gedetailleerd digitaal hoogtemodel (DHM II) met situering van het projectgebied met terreinprofiel 1 (N-Z) en 2 (W-O) (© AGIV).

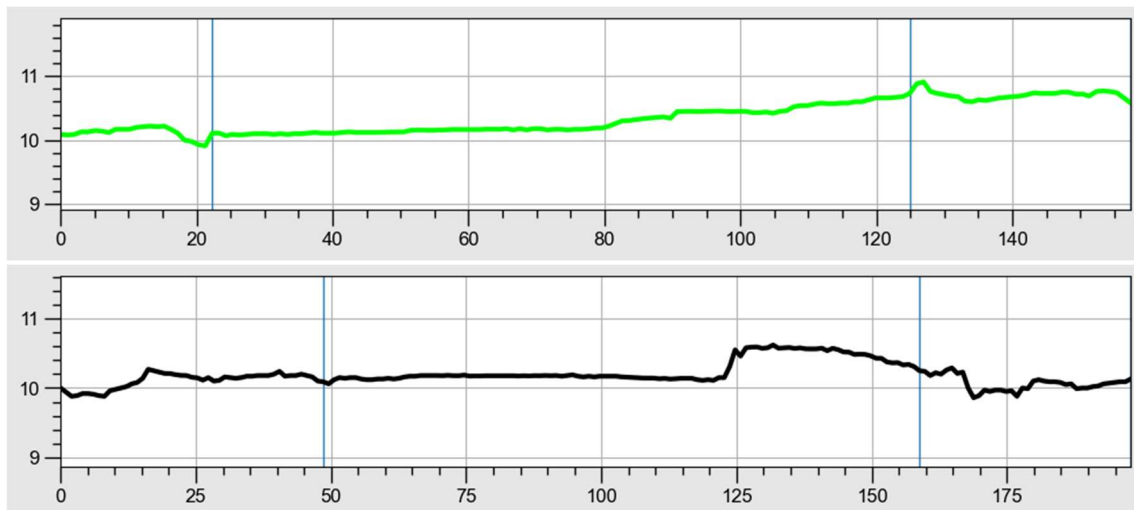

Fig. 1.16: Terreinprofiel 1 (N-Z) en 2 (W-O).

2.1.1 Tertiair- en quartairgeologie

De databank van de DOV werden geraadpleegd voor de tertiair- en quartairgeologische gegevens. Hieruit blijkt het volgende:

Volgens de **tertiairgeologische kaart** (Fig. 1.17) bestaat het tertiairsubstraat uit de **overgang van de Formatie van Zelzate naar de Formatie van Sint-Huibrechts**. De Formatie van Sint Huibrechts-Hern is een geologische formatie in de ondergrond van het noordoosten van België. De formatie bestaat uit een tot 30 m dikke laag zand die afgezet werd in een ondiepe (epicontinentale) binnensee in het vroege Oligoceen (meer precies: Laat-Priabonien tot Vroeg-Rupelien) rond 32 miljoen jaar geleden. De formatie wordt verdeeld in twee leden. Het Zand van Grimmertingen is een pakket kleig zand waarin glauconiet, mica's en fossielen voorkomen. Daarbovenop ligt het Zand van Neerrepn wat aan de basis een hardground heeft en bestaat uit fijn gelaagd, wit zand dat onderop vlak glauconiethoudend is. De Formatie van Sint Huibrechts-Hern behoort tot de Tongeren Groep, waartoe ook de deels gelijktijdige afgezette mariene zanden van de Formatie van Zelzate toebehoren, en de jongere lagunaire kleien en zanden van de Formatie van Borgloon. Wanneer deze laatste afwezig is, liggen op de Formatie van Sint Huibrechts-Hern afzettingen uit de Rupel Groep, zoals de formaties van Boom of Bilzen.

De **quartairgeologische kaart** (Fig. 1.18) karteert ter hoogte van het projectgebied **type 3** afzettingen. Het gaat hierbij om eolische zandige afzettingen (Weichsel, Laat-Pleistoceen en/of Vroeg-Holoceen) die oudere alluviale sedimenten uit het vroegere Weichsel-glaciaal afdekt.

Ten zuiden, zuidwesten en noorden van het projectgebied in de lagere gelegen gebieden nabij de beken en de Dijle karteert de kaart **type 3a** afzettingen. Deze afzettingen worden gekenmerkt door een basissequentie, bestaande uit fluviatiele afzettingen van het Weichselien. Daarop bevinden er zich eolische afzettingen van het Weichselien tot mogelijk het Vroeg-Holoceen. Deze eolische afzettingen kennen een korrelgrootte tussen fijn zand en silt. Bovenop deze sequentie zijn opnieuw fluviatiele afzettingen aanwezig uit het Holoceen tot mogelijk Tardiglaciaal.

De **quartairprofieltypenkaart** (Fig. 1.19) verifieert de bovenstaande quartairgeologische opbouw, maar geeft een gedetailleerder beeld van de quartairgeologie. Volgens deze kaart worden er ter hoogte van het projectgebied, in de hoger gelegen zones, zandlemige eolische afzettingen gekarteerd (**afzettingstype 12**) die gedurende het Laat-Weichselien vlechtende rivierafzettingen afgedekt hebben uit het Eemien en Weichselien. In de lager gelegen zones zijn fluviatiele afzettingen aanwezig (**afzettingstype 9**). Deze werden afgezet op zandlemige eolische afzettingen uit het Laat-Weichselien die op hun beurt vlechtende rivierafzettingen afdekken uit het Eemien en Weichselien.

Het is interessant om de quartairgeologische kaart te correleren met de gegevens van de **quartaardikte kaart** (Fig. 1.20). Deze kaart modelleert de diepte van het tertiairsubstraat ter hoogte van het projectgebied op een diepte van 15 m-mv. Rekening houdend met het huidige reliëf geeft deze kaart het projectgebied te binnen van een paleogeul weer, vermoedelijk van de riviervallei van de Dijle die een meer noordelijker verloop aannam dan de huidige verloop. Deze paleogeul werd dan vervolgens opgevuld met eolische processen tijdens het Weichselien, Laat-Pleistoceen en/of Vroeg-Holoceen, met het gevolg dat de Dijle een meer naar het zuiden gelegen verloop aannam.

2.1.2 Bodemkaart

De **bodemkaart** (Fig. 1.21) karteert langsheen de westelijke perceelsgrens **OB-bodems**, zijnde bodems 'onder bebouwing' waarbij men ten tijde van het opstellen van de bodemkaart niet door de verharding kon boren. Het grootste areaal van het projectgebied bestaat uit een **I-Zdm**-bodemserie, wat overeenkomt met een matig natte zandbodem met een dikke antropogene humus A-horizont (minstens 60 cm dik) en een leemsubstraat op geringe of matige diepte. De onderkant van deze plaggenbodem is dikwijls zwartachtig en zeer humusrijk en vormt de oudere teeltlaag die bedekt is door latere ophopingen van organisch materiaal.

Een dergelijke humus A-horizont wordt doorgaans aan plagactiviteiten gekoppeld, hetgeen een gunstig effect kan hebben gehad voor de conservatiefactoren door de afdekking. Bovendien kan onder een plaggenbodem een podzol aangetroffen worden. Indien er nog een intacte podzolbodem aanwezig is, zijn eventuele resten uit de Steentijd bewaard.

2.1.3 Conclusie

Samengevat kan gesteld worden dat het projectgebied te lokaliseren valt op de overgangszone van de hoger gelegen dekzandrug uit het Laat-Weichseliaan en de vallei van de Raambeek (320 m). Deze dekzandrug is een oudere opvulling van een paleogeul die gevormd is door de Dijle tijdens het Eemien/Weichseliaan. Ten zuidwesten van het projectgebied (ca. 660 m), richting de lager gelegen gebieden, is een oude (mega)meander van de Dijle nog steeds zichtbaar op het Digitaal Hoogtemodel. Het projectgebied situeert zich dus tussen de vallei van de Raambeek in het noorden en de (mega)meander van de Dijle in het zuidwesten.

Paleolanschappelijk lijkt het projectgebied op een gunstige locatie gesitueerd te zijn voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen uit de Steentijd. Bovendien kan de aanwezige plaggenbodem een oudere intacte podzolbodem hebben afgedekt, wat weer gunstig is voor de bewaring van eventuele resten uit de Steentijd. Ook voor grondsporensites uit (pre)historische periodes is de landschappelijke ligging gunstig.

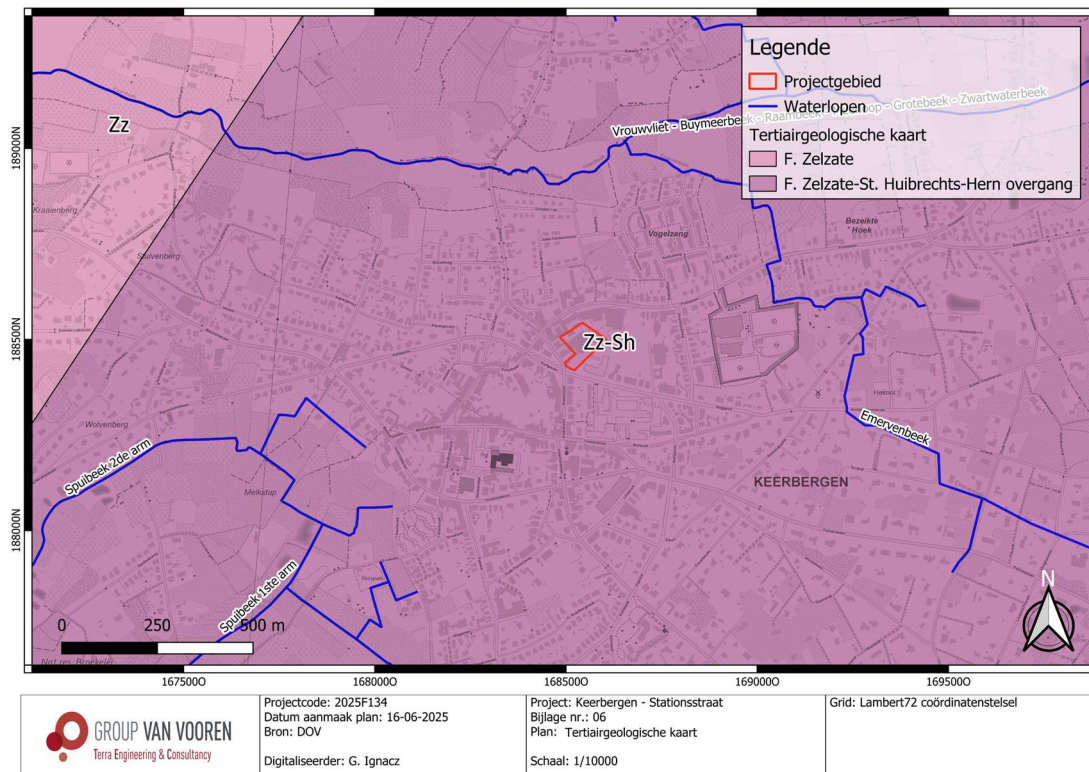

Fig. 1.17: Tertiairgeologische kaart met situering van het projectgebied (@ DOV).

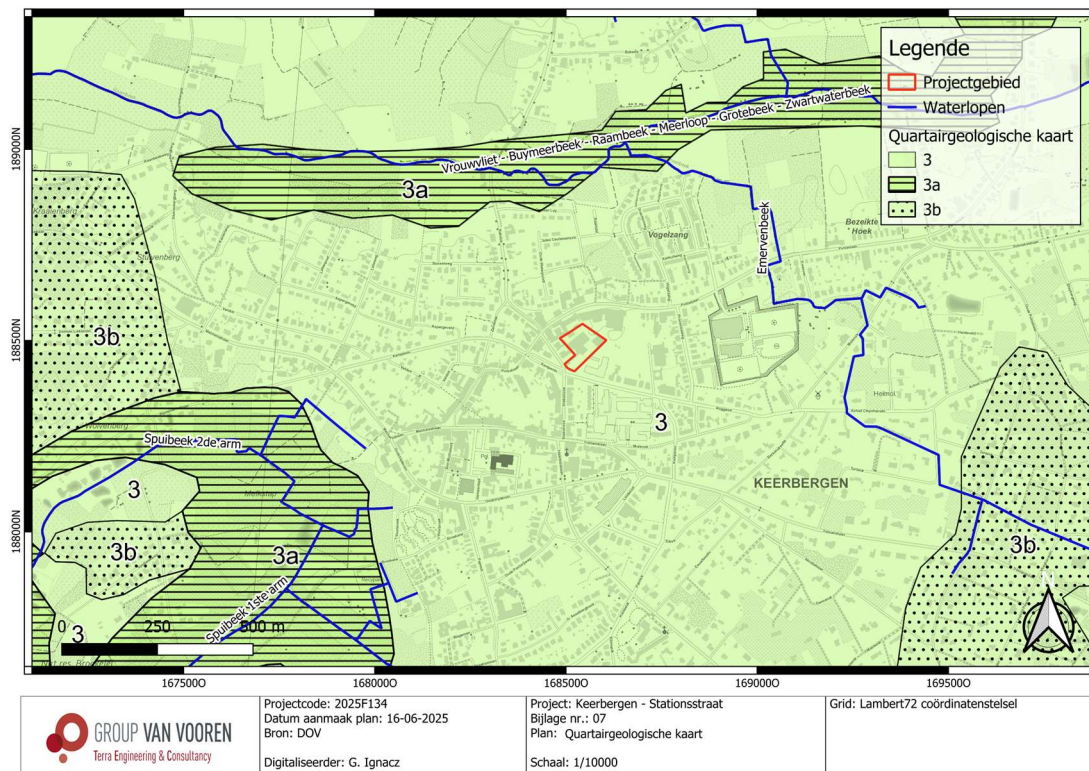
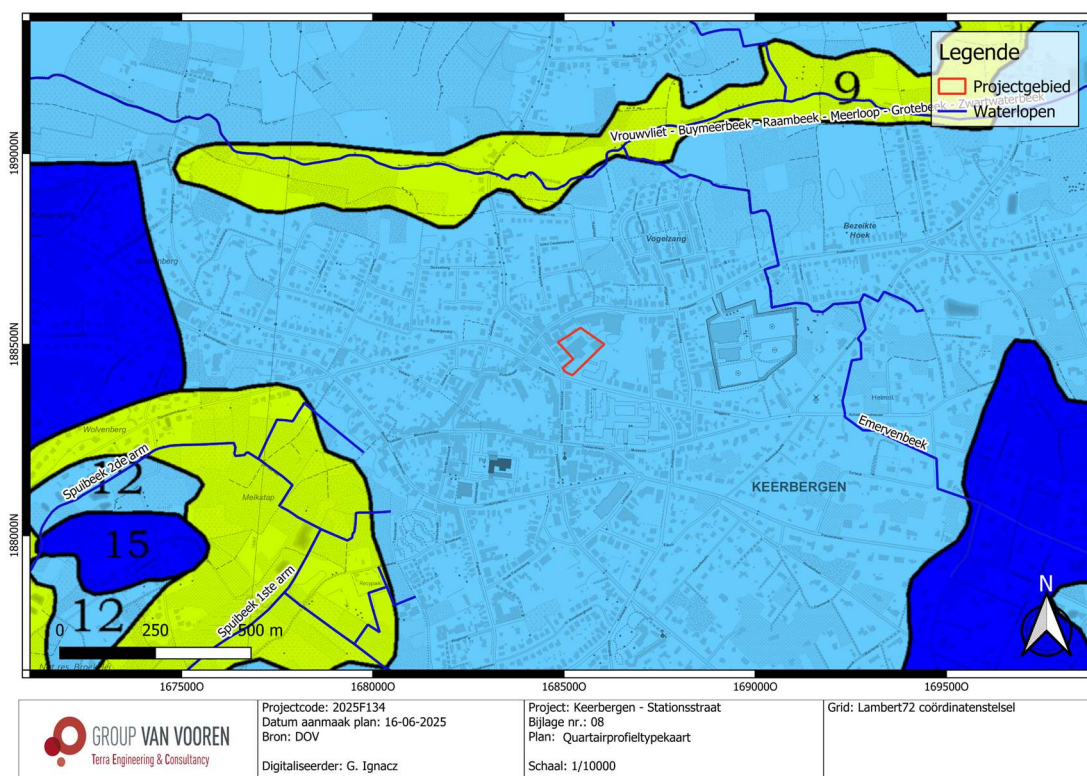

Fig. 1.18: Quartairgeologische kaart met situering van het projectgebied (© DOV).

Profieltype

12 Zandlemige eolische afzettingen op vlechtende rivierafzettingen

op

Formatie van Gent
Formatie van Zemst
Tertiaire afzettingen

Eenheden op kaartblad 24

- Duinafzettingen bestaande uit fijn tot half fijn zand.
- Lemig zandig tot zandlemig materiaal van hellingsprocessen.
- Fluviatiele afzettingen met een textuur variërend van klei tot zand, mogelijk veen.
- Zandige tot zandlemige eolische afzettingen, homogeen bovenaan, mogelijk gevolgd door een alternatie van zand- en leemlagen.
- Zandige tot zandlemige eolische afzettingen, homogeen bovenaan, mogelijk gevolgd door een alternatie van zand- en leemlagen, veel herwerkt tertiair materiaal in het basisgedeelte.
- Vlechtende rivierafzettingen, zandig (zeer fijn tot grof) van natuur met mogelijks in het basisgedeelte grind.
- Fluviatiele afzettingen bestaande uit zand tot grind.
- Terrasafzettingen bestaande uit zand en/of grind.
- Tertiaire afzettingen, mogelijk herwerkt aan de top.
- Lithostratigrafische eenheid mogelijkerwijze afwezig.
- Lithostratigrafische eenheid mogelijkerwijze aanwezig.
- Terrasafzettingen bestaande uit zand en/of grind.
- Pedologische grens tussen het zand- en zandleemgebied.
- Pedologische grens tussen het zandleem- en leemgebied.

CHRONOSTRATIGRAFIE		LITHOSTRATIGRAFIE	
TIJDVAKKEN	ETAGES	DEKZAND & OVERGANGSGEBIED	
HOLOCEN			
PLEISTOCEN	BOVEN - PLEISTOCEN	WEICHSELIEN	FORMATIE van GENT
			FORMATIE van ZEMST
	MIDDEN - PLEISTOCEN	SAALIEN	FORMATIE van NIEUWENRODE
			FORMATIE van de SCHELDE

Samengestelde gevectoriseerde Quartairgeologische Profieltypekaart van Vlaanderen 1/50.000 (VPO, 2021), op basis van 'Bogemans, F., 2001. Quartairgeologische kaart [van België, Vlaams Gewest]: Aarschot, kaartblad 24, 1/50.000. Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.' en informatie uit 'Bogemans, F. & Van Molle, M., 2007. Toelichting bij de Quartairgeologische kaart [van België, Vlaams Gewest]: kaartblad 24, Aarschot [1/50.000]. Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel, 24 p.'

Profieltype

9 Fluviatiele afzettingen op zandlemige eolische afzettingen (mogelijk aanwezig) op vlechtende rivierafzettingen

op op

fluviatiele afzettingen
Formatie van Gent (mogelijk aanwezig)
Formatie van Zemst
Tertiaire afzettingen

Eenheden op kaartblad 24

- Duinafzettingen bestaande uit fijn tot half fijn zand.
- Lemig zandig tot zandlemig materiaal van hellingsprocessen.
- Fluviatiele afzettingen met een textuur variërend van klei tot zand, mogelijk veen.
- Zandige tot zandlemige eolische afzettingen, homogeen bovenaan, mogelijk gevolgd door een alternatie van zand- en leemlagen.
- Zandige tot zandlemige eolische afzettingen, homogeen bovenaan, mogelijk gevolgd door een alternatie van zand- en leemlagen, veel herwerkt tertiair materiaal in het basisgedeelte.
- Vlechtende rivierafzettingen, zandig (zeer fijn tot grof) van natuur met mogelijks in het basisgedeelte grind.
- Fluviatiele afzettingen bestaande uit zand tot grind.
- Terrasafzettingen bestaande uit zand en/of grind.
- Tertiaire afzettingen, mogelijk herwerkt aan de top.
- Lithostratigrafische eenheid mogelijkerwijze afwezig.
- Lithostratigrafische eenheid mogelijkerwijze aanwezig.
- Terrasafzettingen bestaande uit zand en/of grind.
- Pedologische grens tussen het zand- en zandleemgebied.
- Pedologische grens tussen het zandleem- en leemgebied.

CHRONOSTRATIGRAFIE		LITHOSTRATIGRAFIE	
TIJDVAKKEN	ETAGES	DEKZAND & OVERGANGSGEBIED	
HOLOCEN			
PLEISTOCEN	BOVEN - PLEISTOCEN	WEICHSELIEN	FORMATIE van GENT
			FORMATIE van ZEMST
	MIDDEN - PLEISTOCEN	SAALIEN	FORMATIE van NIEUWENRODE
			FORMATIE van de SCHELDE

Samengestelde gevectoriseerde Quartairgeologische Profieltypekaart van Vlaanderen 1/50.000 (VPO, 2021), op basis van 'Bogemans, F., 2001. Quartairgeologische kaart [van België, Vlaams Gewest]: Aarschot, kaartblad 24, 1/50.000. Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel.' en informatie uit 'Bogemans, F. & Van Molle, M., 2007. Toelichting bij de Quartairgeologische kaart [van België, Vlaams Gewest]: kaartblad 24, Aarschot [1/50.000]. Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel, 24 p.'

Fig. 1.19: Quartairprofieltypekaart met situering van het projectgebied (© DOV).

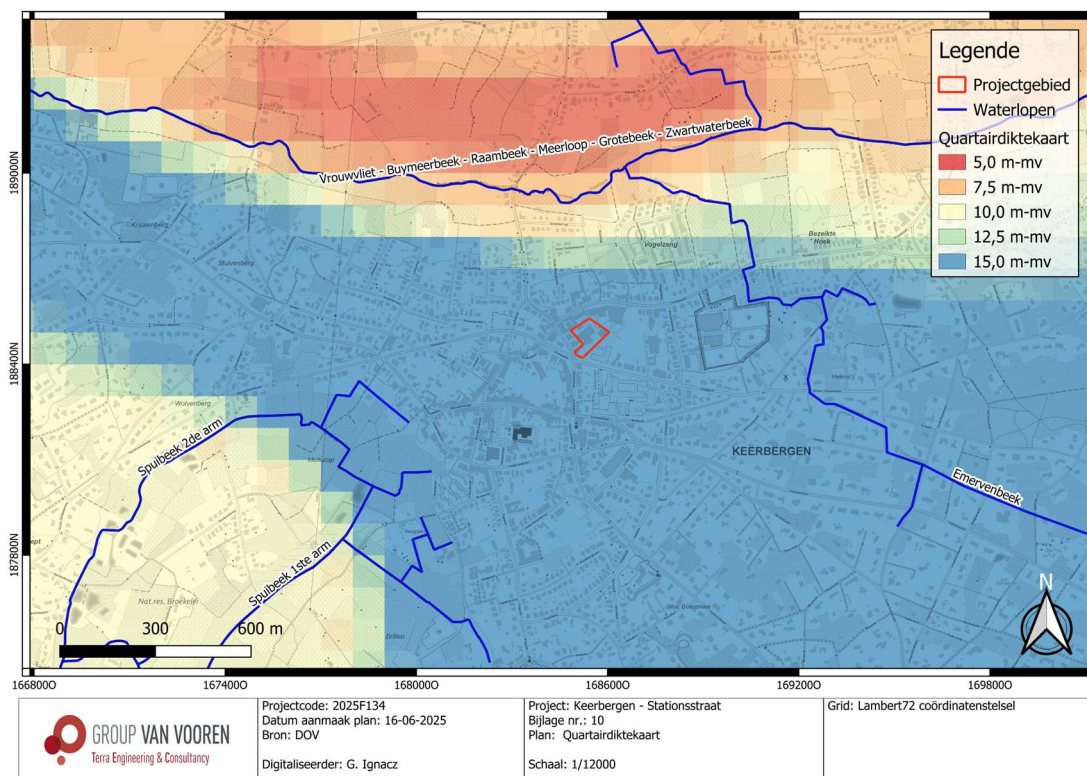

Fig. 1.20: Quartairedikte kaart met situering van het projectgebied (© DOV).

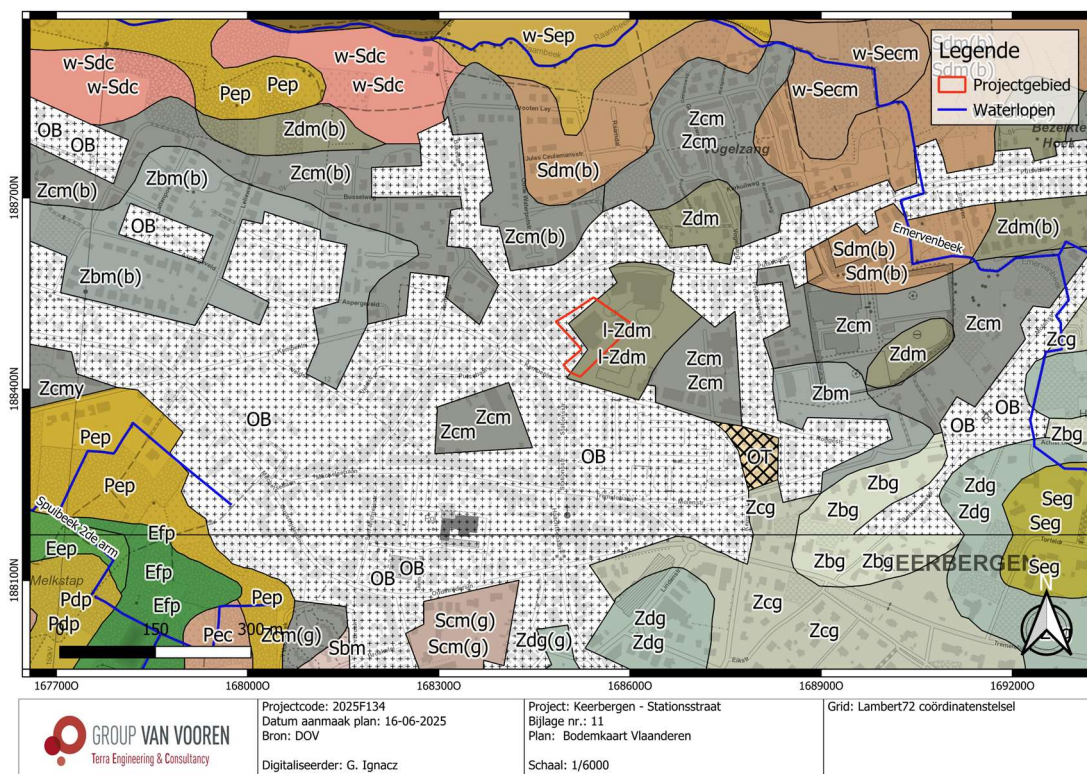

Fig. 1.21: Bodemkaart met situering van het projectgebied (© DOV).

2.2 Historische beschrijving van het onderzoeksgebied

In deze paragraaf wordt een historische beschrijving opgenomen van het projectgebied, met in een tweede paragraaf illustraties van relevante historische kaarten, plannen en eventueel iconografisch materiaal.

2.2.1 Historiografische bronnen⁵

De oudst gekende vermelding van Keerbergen dateert uit 1036. Een bron vermeldt de schenking van Chierberghe aan de bisschop van Luik in 1036 door de heer van Incourt. In 1079 wordt Kyrberge als dorp vermeld in een document uit 1079 uit de archieven van het bisdom Luik. Naast Chierberghe en Kyrberghe heeft het dorp nog meerdere benamingen gekend die we kennen uit verwijzingen naar Keerbergen. In een 12de eeuwse bron van de abdij van Tongerlo wordt het dorp Kereberche genoemd (1159). In 1215 wordt Kereberga vermeld in een document uit het archief van de abdij van Grimbergen.

Het toponiem Keerbergen gaat terug op de Germaanse samenstelling van keer (bocht of wending) en berg (hoogte) en zou staan voor een kleine nederzetting op een hoogte in een bocht van de Dijle (de plaats heet nu nog Kerkebergen).

Er wordt vermoed dat Keerbergen ontstaan is als een kleine nederzetting op de Kerkberg, te situeren in een oude meander van de Dijle op ca. 1 200 m ten zuidwesten van het huidige dorpscentrum. Wanneer de heer van Incourt Chierberghe schonk aan de bisschop van Luik in 1036 was er hier reeds een kerk aanwezig die vermoedelijk slechts was opgetrokken uit hout en leem. Door de eeuwen heen zou de bevolking zich geleidelijk verplaatst hebben van het moerassig gebied langs de Dijle richting de hoger en drogere gronden in het noordoosten waar het huidige dorpscentrum van Keerbergen gesitueerd wordt. Hier stond eveneens een kapel die was toegewijd aan de Heilige Barbara en Sint-Antonius. Deze kapel wordt de volwaardige parochiekerk van Keerbergen nadat de kerk op de Kerkberg in 1607 verwoest werd door een brand. Later zal de kapel toegewijd worden aan Sint-Michiël, patroonheilige van Keerbergen. Het is vanaf het begin van de 17de eeuw dat vermoed wordt dat het dorpscentrum van Keerbergen op diens huidige locatie nu vorm begint te krijgen.

Recent archeologisch onderzoek – dat uitgevoerd werd door de archeologen van Group Van Vooren – op het Gemeenteplein ter hoogte van de voormalige ligging van de Sint-Martinuskerk en het omliggende kerkhof, weerlegt deze hypothese. Het onderzoek van de Sint-Martinuskerk toont aan dat de eerste bouwphase van de kerk, toen een kapel, in de 14de eeuw gedateerd dient te worden. Desalniettemin bevonden er zich langs de kapel paalkuilen van houten structuren die eenzelfde datering kennen op basis van het aangetroffen aardewerk. Daarnaast werden er vier waterputten aangetroffen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er reeds bewoning aanwezig was in de Volle Middeleeuwen (ca. 13de-14de eeuw) en dus niet in de 17de eeuw zoals voordien beschouwd werd nadat de kerk afgebrand was en het centrum naar de hoger gelegen gronden verplaatst werd rondom de kapel van Sint-Michiël. De kerk zelf bestond aanvankelijk uit een koorvormige kapel (14de eeuw), die in een tweede bouwphase werd uitgebreid met een rechthoekig natuurstenen schip in westelijke richting (15de eeuw). Zwaardere gefundeerde muren ten westen van het schip wijzen op een derde uitbreiding van de kerk en de toevoeging van een toren (16de-17de eeuw).⁶

⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Balen [online] <https://id.erfgoed.net/themas/14467> (Geraadpleegd op 27-04-2021).

⁶ Lees et al. 2023; Lees 2024.

2.2.2 Historische cartografie

De oudst geraadpleegde historische kaart is de Fricxkaart uit 1712 (Fig. 1.22). Deze kaart bevat weinig detail, waardoor het projectgebied slechts bij benadering kon worden gesitueerd. De reden voor het opnemen van deze kaart is de vermelding van Keerbergen (*Kierbergen*), de Dijle (*Dyle*) en de Raambeek.

De Ferrariskaart uit 1777 (Fig. 1.23) biedt voor het eerst een gedetailleerd beeld van de omgeving van het projectgebied. In het zuidwesten is de dorpskern zichtbaar. Het projectgebied ligt binnen een akkerland, omgeven door perceelshagen, en aan de zuidwestzijde is de huidige Stationsstraat al aanwezig. Aan de noordelijke rand van het akkerland is een gebouw weergegeven.

Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840; Fig. 1.24) is het projectgebied onderverdeeld in twee percelen (nrs. 381 en 382), die grotendeels overeenkomen met de huidige perceelsgrenzen. De structuur die op de Ferrariskaart in het noorden werd aangeduid, blijkt nu buiten het projectgebied te liggen. Aan de straatzijde, net ten zuiden van het projectgebied, is een woning bijgekomen. Deze situatie blijft ongewijzigd op zowel de Vandermaelenkaart (1846–1854; Fig. 1.25) als de Poppkaart (1842–1879; Fig. 1.26).

De topografische kaart van 1873 toont een weg of pad langs de noordelijke grens van het projectgebied, richting een woning ten noorden ervan (Fig. 1.27). Op de kaart van 1904 is de woning ten zuiden van het projectgebied verdwenen (Fig. 1.28). Ook op de kaart van 1939 blijft het projectgebied onbebouwd en wijzigt de situatie niet (Fig. 1.29).

De bebouwing start pas in de tweede helft van de 20ste eeuw. Op de topografische kaart van 1969 zijn binnen het projectgebied meerdere structuren zichtbaar, zijnde drie aan de straatzijde en één grote structuur aan de noordzijde (Fig. 1.30). Op luchtfoto's van 1969–1979 en 1971 zijn de drie structuren in het zuiden duidelijk waarneembaar tot halverwege het perceel, maar de noordelijke structuur ontbreekt (Fig. 1.31; Fig. 1.32). Op de topografische kaart van 1981 worden de drie zuidelijke structuren als één geheel weergegeven, en is er een bijkomend gebouw aanwezig buiten de noordoostelijke perceelsgrens (Fig. 1.33). Deze situatie blijft ongewijzigd op de kaart van 1989 (Fig. 1.35).

Een tweede ontwikkelingsfase is zichtbaar op luchtfoto's van 1979–1990 (Fig. 1.34). Het projectgebied is dan intensief bebouwd met uitbreidingen langs de oostelijke en westelijke perceelsgrenzen, tot in het noordoosten en noordwesten. Er zijn loodsen, verhardingen en opslagplaatsen aanwezig. Enkel de noordelijke hoek blijft onbebouwd.

Vanaf 2013 wordt ook de noordelijke hoek verhard en bebouwd (Fig. 1.41). Sindsdien is het volledige projectgebied bebouwd en verhard. Deze toestand blijft behouden tot 2023, waarna de woning en de achterliggende loods worden afgebroken ten behoeve van een nieuwe meergezinswoning met onderkeldering (Fig. 1.8; Fig. 1.42). Het is onduidelijk in hoeverre deze bebouwing en verharding impact heeft gehad op het bodemarchief.

Fig. 1.22: Fricxkaart (1744) met situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 1.23: Ferrariskaart (ca. 1777) met situering van het projectgebied (© AGIV).

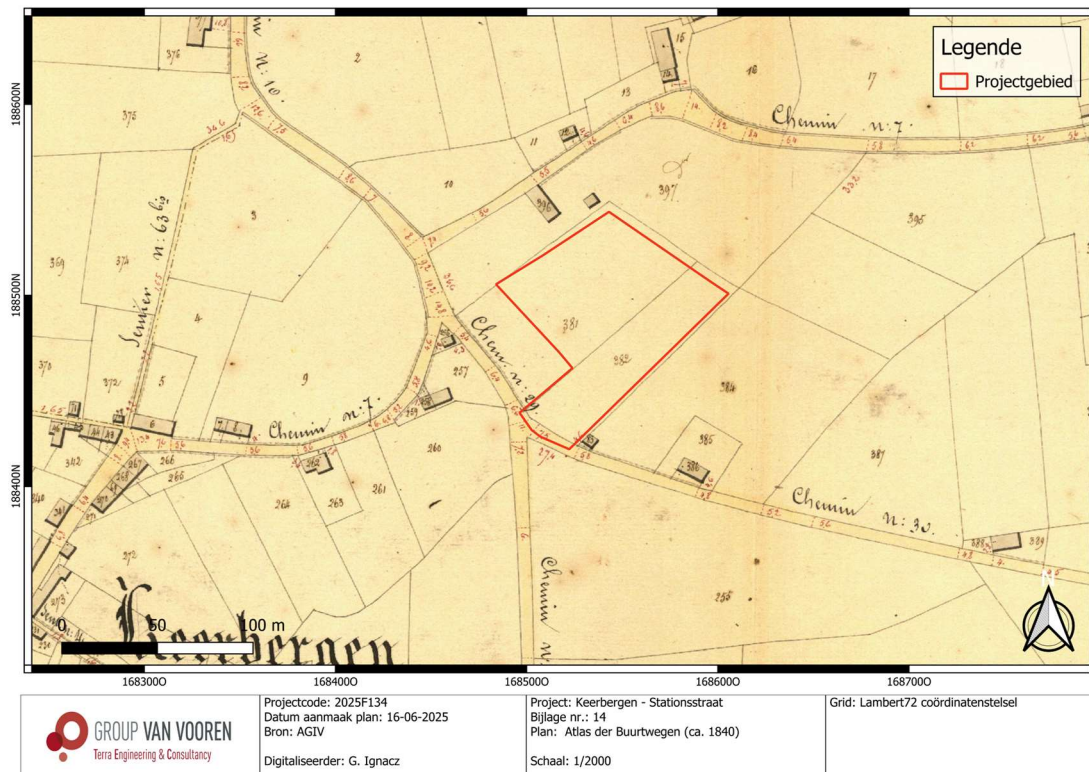

Fig. 1.24: Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.25: Vandermaelenkaart (1846-1854) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

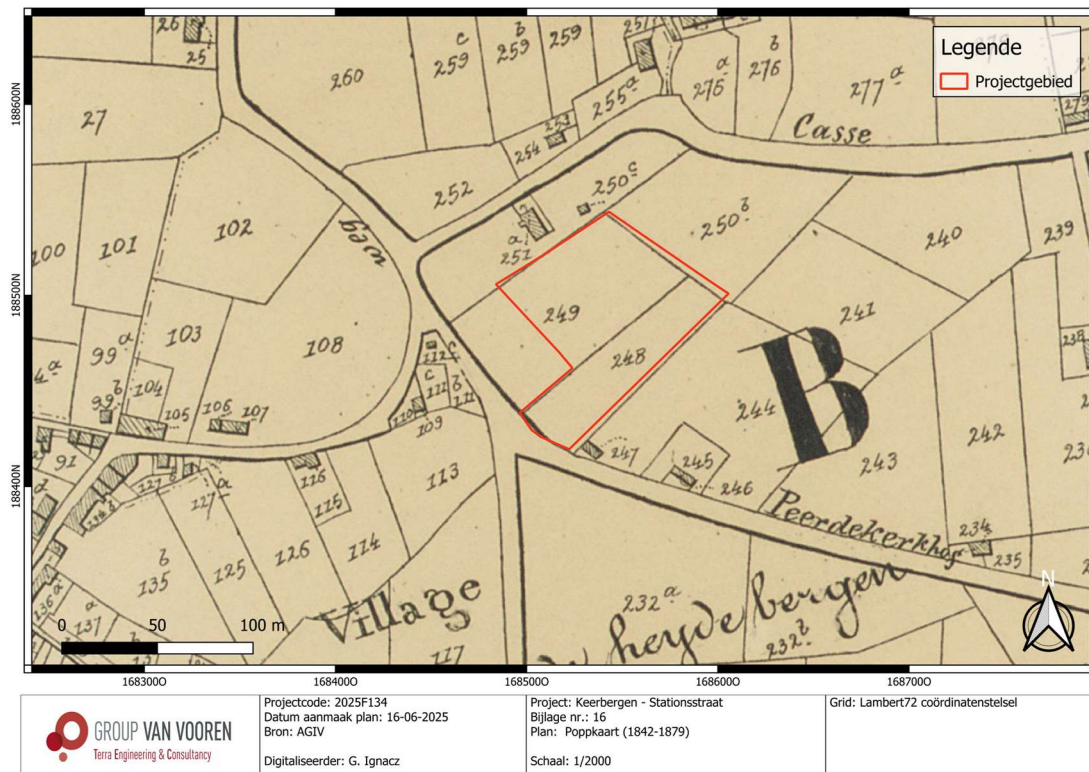

Fig. 1.26: Popkaart (1842-1879) met situering van het projectgebied (© AGIV).

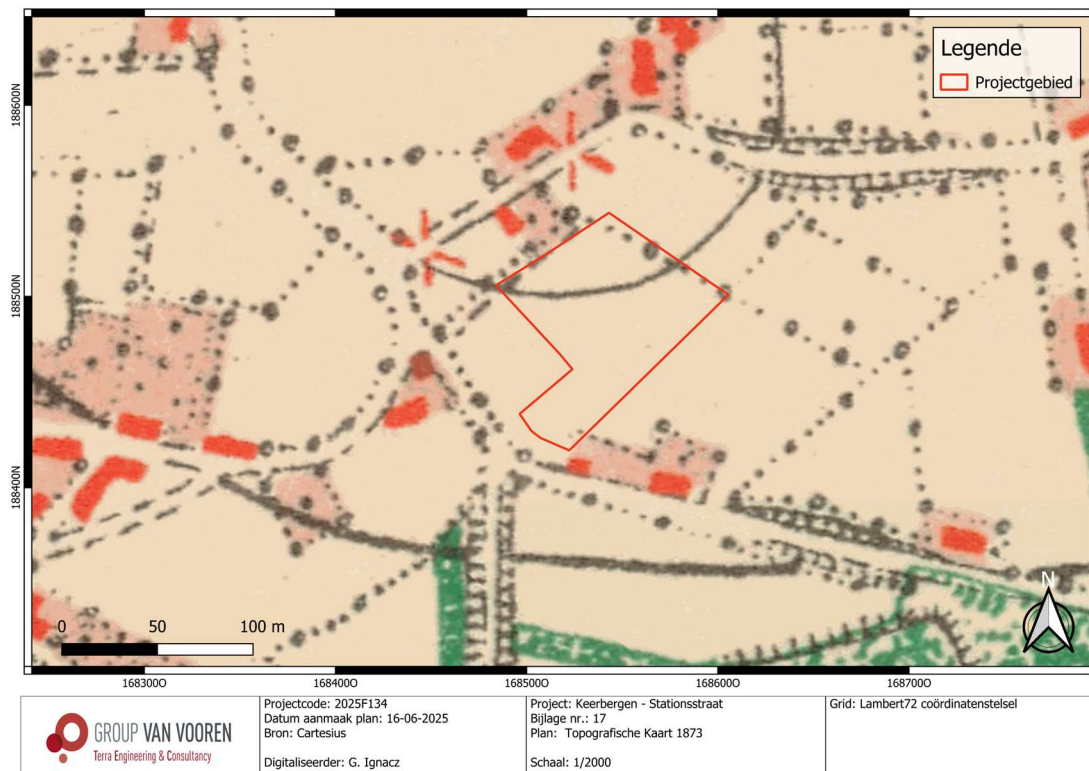

Fig. 1.27: Topografische kaart (1873) met situering van het projectgebied (© Cartesius).

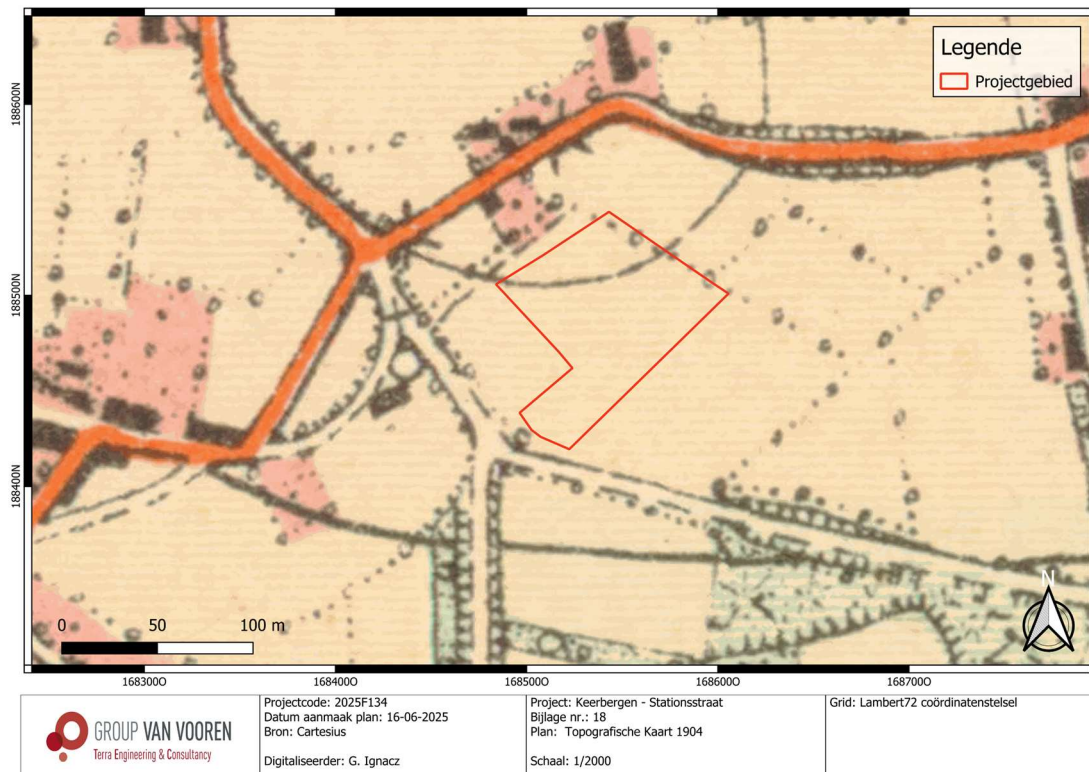

Fig. 1.28: Topografische kaart (1904) met situering van het projectgebied (@ Cartesius).

Fig. 1.29: Topografische kaart (1939) met situering van het projectgebied (@ Cartesius).

Fig. 1.30: Topografische kaart (1969) met situering van het projectgebied (@ Cartesius).

Fig. 1.31: Luchtfoto (1969-1979) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.32: Luchtfoto (1971) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.33: Topografische kaart (1981) met situering van het projectgebied (@ Cartesius).

Fig. 1.34: Luchtfoto (1979-1990) met situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 1.35: Topografische kaart (1989) met situering van het projectgebied (© Cartesius).

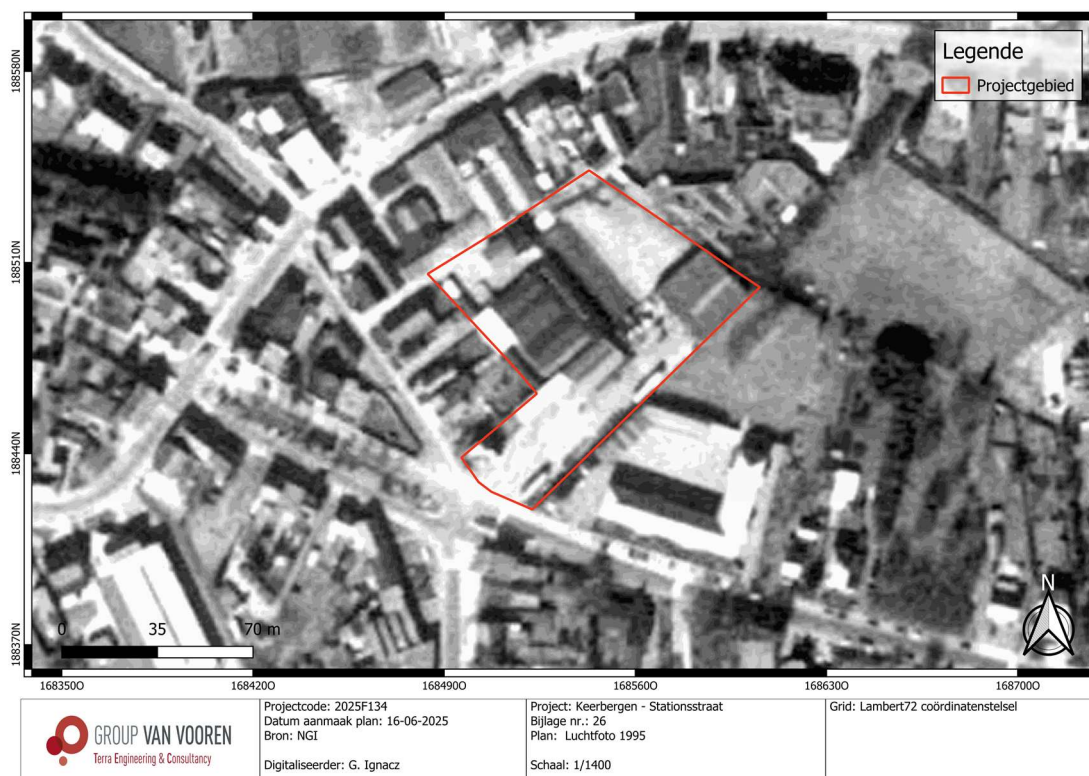

Fig. 1.36: Luchtfoto (1995) met situering van het projectgebied (© NGI).

Fig. 1.37: Luchtfoto (2000-2003) met situering van het projectgebied (© AGIV).

Fig. 1.38: Luchtfoto (2005-2007) met situering van het projectgebied (© AGIV).

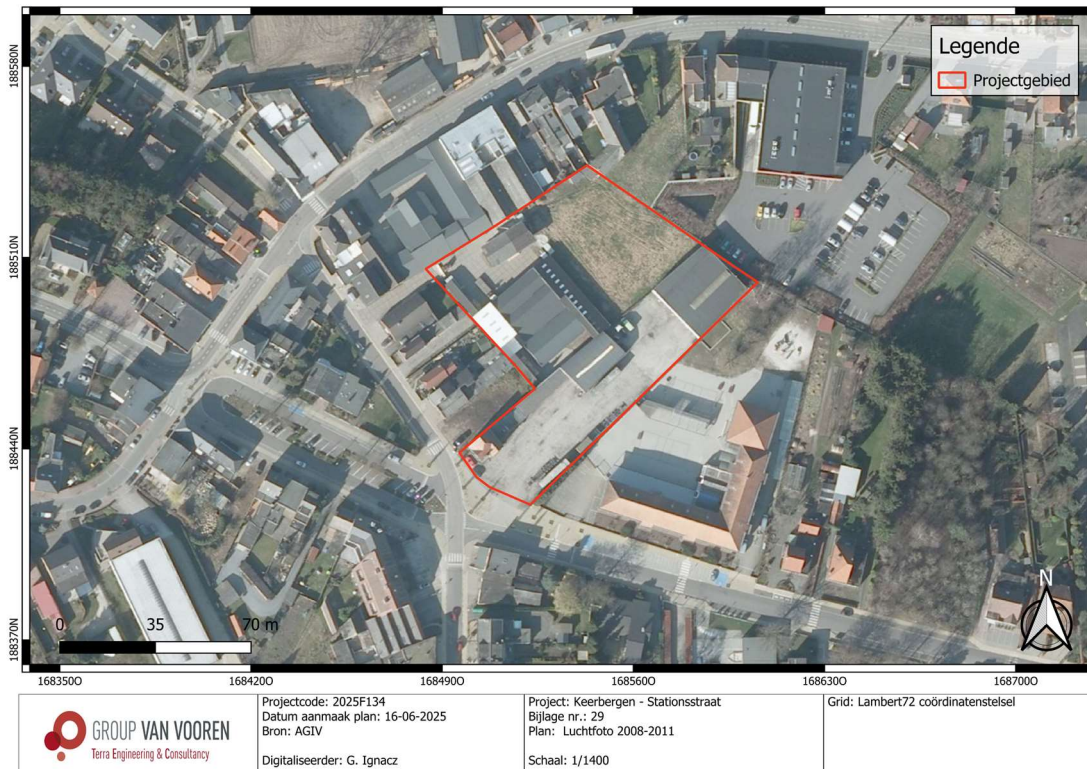

Fig. 1.39: Luchtfoto (2008-2011) met situering van het projectgebied (© AGIV).

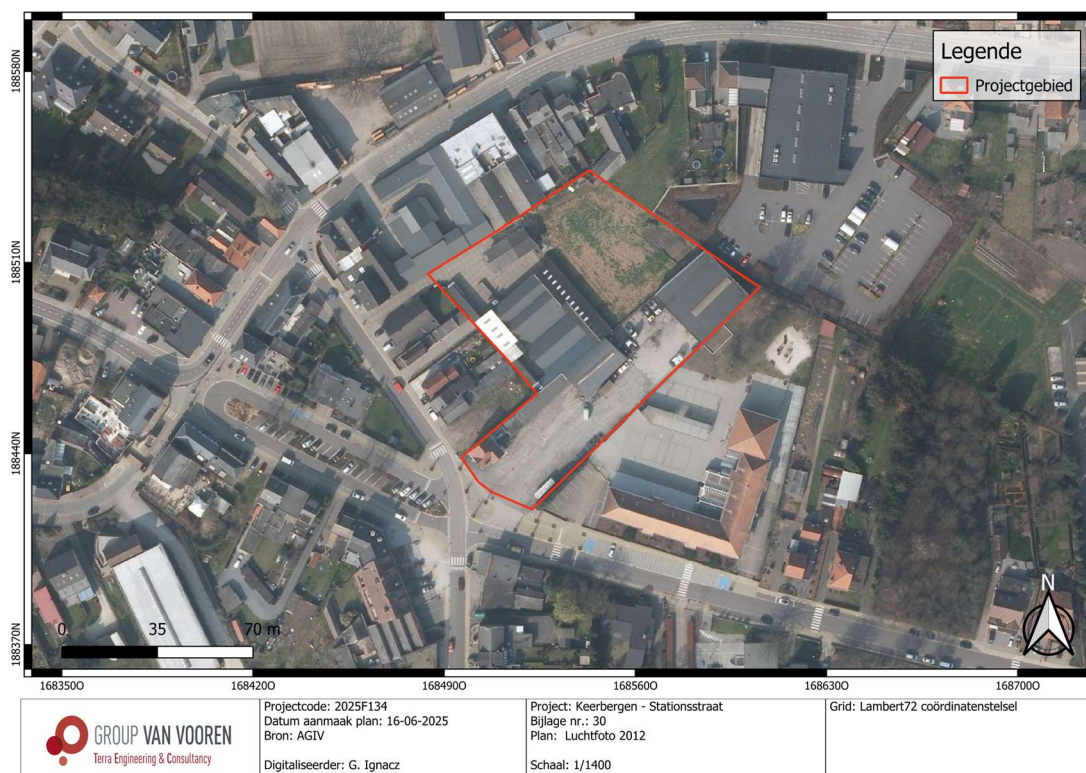

Fig. 1.40: Luchtfoto (2012) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.41: Luchtfoto (2013) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

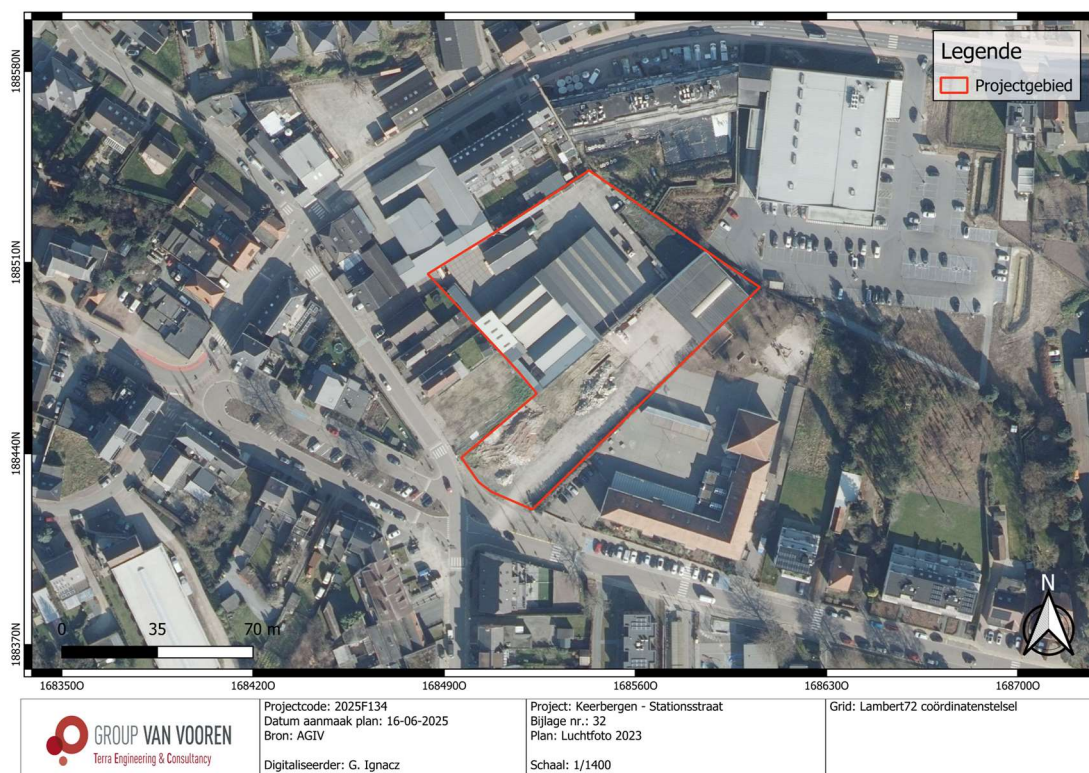

Fig. 1.42: Luchtfoto (2023) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

Fig. 1.43: Luchtfoto (2025) met situering van het projectgebied (@ AGIV).

2.3 Archeologisch kader van het projectgebied

In de ruime omgeving werden talrijke archeologische vooronderzoeken en opgravingen uitgevoerd. Deze tonen een rijke bewoningsgeschiedenis aan, met sporen van het **Mesolithicum tot en met de Nieuwste Tijd**.

Bij vooronderzoek aan de Vogelzang (ID 9703) werd een mogelijke walgrachtsite vermoed, zichtbaar op de Ferrariskaart, al leverde een proefsleuvenonderzoek in 2017 geen sporen op. Andere onderzoeken, zoals aan de Marchel Schroosstraat – Jules Ceulemansstraat (ID 991642), brachten sporen aan het licht uit het Mesolithicum, Volle en Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd.

Een belangrijk referentiepunt vormt de archeologienota die grenst aan het huidige projectgebied langs de noordoostzijde (ID 973 en ID 19649). Bij beide archeologische vooronderzoeken zijn er geen verdere maatregelen getroffen gezien de aanwezige verstoring tot op een diepte van 0,75-100 cm-mv.

Vervolgens heeft er op circa 500 meter ten noordwesten van het projectgebied in 2021 een archeologische opgraving plaatsgevonden naar aanleiding van een verkaveling. Tijdens dit onderzoek werden de verwachtingen uit het proefsleuvenonderzoek ingelost. Zo werden er vier gebouwplattegronden (Oss Ussen bijgebouw type I en II) met mogelijks omheining aangetroffen daterend uit de Vroege-IJzertijd. In totaal werden er ook 53 vondsten ingezameld en betreft hoofdzakelijk handgevormd aardewerk uit de Metaaltijden. Daarnaast kan deze nederzetting in relatie gelegd worden met de resultaten van een opgraving (ID 207480) op 150 meter ten westen van dit projectgebied die eveneens sporen uit de Vroege IJzertijd opleverde, alsook met de resultaten van een proefsleuvenonderzoek (ID 980360; ID 9836; ID 15343).

Fig. 1.44: Vlakfoto van een gebouwplattegrond tijdens de opgraving in 2021 (© Van den Notelaer & Alma 2021).

Fig. 1.45: Allensporenplan van de opgraving uit 2021 (© Van den Notelaer & Alma 2021).

2.3.1 CAI-gegevens

In de directe omgeving van het projectgebied zijn verschillende CAI-waarden geregistreerd in de CAI-databank, waaronder toevalsvondsten, erfgoedonderzoeken en archeologische (voor)onderzoeken.

Verspreid over de wijdere omgeving werden enkele toevalsvondsten en resultaten van erfgoedonderzoek geregistreerd. Zo werd ten zuidwesten een Romeinse munt (dupondius van Trajanus) aangetroffen (ID 1746). Ook werd aan de Haachtsebaan (ID 984548) een inhumatiegraf gevonden. Aan de kerktoeren in het centrum van Keerbergen (ID 5266) wijst erfgoedonderzoek op de aanwezigheid van een kapel uit de 12de eeuw, een kerk uit de 18de eeuw en inhumatiegraven uit de 12de eeuw. Twee bunkers (ID 165243 en 165244) ten westen van het projectgebied zijn relictten van de KW-linie uit het Interbellum en de Tweede Wereldoorlog. Een kaartstudie (ID 9271) duidt de mogelijke aanwezigheid van een 18de-eeuwse molen aan de Windmolenstraat.

Tabel 1.1: Overzicht van de CAI-Waarden

ID-nummer	Situering	Naam	Omschrijving
1746 ⁷	320 m ZW	Haachtsebaan (K75)	Erfgoedonderzoek en toevalsvondst: - Romeinse Tijd - Munt: dupondius van Trajanus
4957 ⁸	960 m NO	Bakestraat (K12)	Archeologische veldkartering: - 16de eeuw - Rood aardewerk, Raeren, steengoed
5262 ⁹	600 m NW	Raambeek (K71)	Archeologische veldkartering: - Late Middeleeuwen - Wit en rood aardewerk, pijpwaar, wit tinglazuur
5264 ¹⁰	1000 m Z	Papenstraat (K73)	Archeologische veldkartering: - Late Middeleeuwen - Rood en wit aardewerk, grijsaardewerk, pijpwaar
5266 ¹¹	370 m ZW	Kerktoeren (K81)	Erfgoedonderzoek: - Kapel 12de eeuw - Kerk 18de eeuw - Inhumatiegraven 12de eeuw
9271 ¹²	515 m O	Windmolen (K80)	Kaartstudie en erfgoedonderzoek: - Mogelijks een molen uit de 18de eeuw aanwezig

⁷ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Haachtsebaan* (K75) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/1746> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

⁸ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Bakestraat* (K12) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/4957> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

⁹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Raambeek* (K71) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/5262> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹⁰ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Papenstraat* (K73) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/5264> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹¹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Kerktoeren* (K81) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/5266> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹² Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Windmolen* (K80) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/9271> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

9702 ¹³	500 m N	Raambeek (K5)	Archeologische veldkartering: - 18 ^{de} eeuw - Pijpen, rood en wit aardewerk
9703 ¹⁴	270 m N	Vogelzang (K6)	Archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem: - Indicatie - Mogelijks een verdwenen walgrachtsite voor de opmaak van de Ferrariskaart - Proefsleuvenonderzoek in 2017 leverde geen archeologische sporen op
9705 ¹⁵	500 m NW	Aspergeveld (K8)	Archeologische veldkartering: - Late Middeleeuwen - Pijpwaar, rood en wit aardewerk, Siegburg, Raeren Bouffieux, steengoed
165243 ¹⁶	950 m W	Bunker L 30	Erfgoedonderzoek: - Monumentaal relict - Interbellum, WO II - Bunker, KW-linie 1 ^{ste} lijn
165244 ¹⁷	980 m W	Bunker L 31	Erfgoedonderzoek: - Monumentaal relict - Interbellum, WO II - Bunker, KW-linie 1 ^{ste} lijn
207480 ¹⁸	720 m W	Lattenpoel	Archeologisch vooronderzoek en opgraving 2014: - Greppels, grondsporen, litisch materiaal, loden kogels, munten, natuursteen, Romeinse gracht en vondsten - Neolithicum, Vroege-IJzertijd, IJzertijd, Romeinse Tijd, 16 ^{de} eeuw, Nieuwe Tijd, Nieuwste Tijd
218044 ¹⁹	500 m NW	Aspergeveld 1-12	Archeologisch vooronderzoek en opgraving 2021: - Hoofdzakelijk sporen uit IJzertijd en Middeleeuwen, Nieuwe Tijd - Grondsporen, aardewerk
218351 ²⁰	250 m N	Bakestraat	Archeologisch vooronderzoek 2017: - Volle Middeleeuwen, Late Middeleeuwen - Grondsporen

¹³ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Raambeek* (K5) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/9702> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹⁴ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Vogelzang* (K6) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/9703> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹⁵ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Aspergeveld* (K8) [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/9705> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹⁶ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Bunker L 30* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/165243> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹⁷ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Bunker L 31* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/165244> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹⁸ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Lattenpoel* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/207480> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

¹⁹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Aspergeveld 1-12* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/218044> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

²⁰ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Bakestraat* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/218351> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

980265 ²¹	600 m Z	Vooronderzoek Keerbergen Haachtsebaan 92	Archeologisch vooronderzoek 2020: - Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd - Ongedateerde greppel - Zone opgenomen in GGA
980281 ²²	500 m O	Keerbergen Putsebaan Sportvelden	Archeologisch vooronderzoek 2020: - Landschappelijk bodemonderzoek wees op intacte bodem in het zuiden - Verkennend archeologisch booronderzoek en proefsleuvenonderzoek nadien - Zone opgenomen in GGA
980360 ²³	150 m NW	Keerbergen Bakestraat	Archeologisch vooronderzoek 2020: - Landschappelijk booronderzoek en proefsleuvenonderzoek - Metaaltijden, Middeleeuwen en Nieuwe Tijd
983496 ²⁴	880 m W	Mechelsebaan	Archeologische vooronderzoek 2022: - Proefsleuvenonderzoek - Late Middeleeuwen, Nieuwe Tijd
984548 ²⁵	480 m ZW	Haachtsebaan 9	Toevalsvondst: - Inhumatiegraf
988304 ²⁶	700 m ZW	Broekelei	Archeologisch vooronderzoek 2023: - Late Middeleeuwen, Nieuwe Tijd - Landschappelijk bodemonderzoek , verkennend archeologisch booronderzoek, proefsleuvenonderzoek - Grondsporen
988440 ²⁷	500 m ZW	Oudstrijderslaan	Archeologisch vooronderzoek 2022: - Landschappelijk bodemonderzoek en verkennend archeologisch booronderzoek
991642 ²⁸	250 m N	Marchel Schroosstraat - Jules Ceulemansstraat	Archeologische opgraving 2017: - Mesolithicum, Volle Middeleeuwen, Late Middeleeuwen, Nieuwe Tijd - Grondsporen, gekerfde microkling

²¹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Vooronderzoek Keerbergen Haachtsebaan 92* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/980265> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

²² Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Keerbergen Putsebaan Sportvelden* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/980281> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

²³ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Keerbergen Bakestraat* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/980360> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

²⁴ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Mechelsebaan* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/983496> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

²⁵ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Haachtsebaan 9* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/984548> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

²⁶ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Broekelei* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/988304> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

²⁷ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Oudstrijderslaan* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/988440> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

²⁸ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Marchel Schroosstraat - Jules Ceulemansstraat* [online], <https://id.erfgoed.net/waarnemingen/991642> (geraadpleegd op 12 juni 2025).

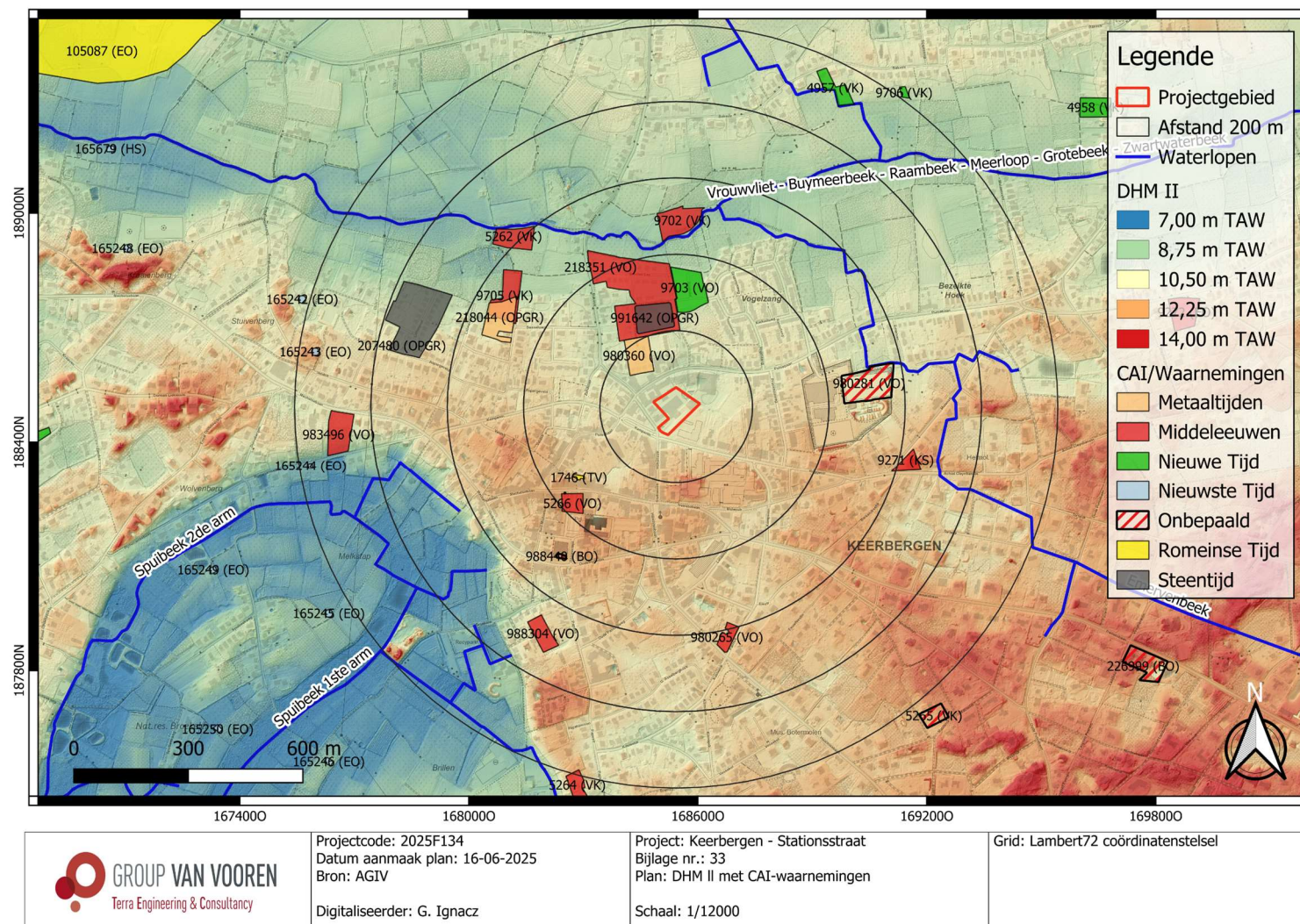

Fig. 1.46: Digitaal hoogtemodel (DHM II) met CAI-gegevens in de omgeving (© AGIV en agentschap Onroerend Erfgoed).

2.3.2 (Archeologie)nota's

In de directe omgeving van het projectgebied zijn in totaal 35 archeologienota's en nota's opgesteld. In onderstaande tabel worden de archeologienota's en nota's toegelicht die topografisch aansluiten bij het projectgebied en zich in de onmiddellijke nabijheid ervan bevinden.

Ten noordoosten, op en rond de Putsebaan, werden in 2016 (ID 973) en 2021 (ID 19649) archeologienota's opgemaakt. Ondanks enige bodemverstoring (tot 1 m-mv), werd geconcludeerd dat er geen verdere maatregelen nodig waren wegens een laag kennispotentieel. In de Bakestraat (ID 9836 en 15343), op ca. 100 m ten noordwesten van het projectgebied, werd een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en landschappelijk bodemonderzoek, gevolgd door een proefsleuvenonderzoek. Het onderzochte niveau bleek grotendeels verstoord. Enkel vijf geïsoleerde sporen met beperkt kennispotentieel werden aangetroffen, waardoor geen verdere maatregelen werden geadviseerd. Op 200 m ten noorden, in de Grooten Ley (ID 26114), werd in 2023 een archeologienota opgesteld met een programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem. Verder naar het Aspergeveld (ID 3016 en 2430, ca. 500 m NW) werd een uitgebreider onderzoek gevoerd met proefsleuvenonderzoek en eindverslag in 2023. Ten zuidwesten, aan het Gemeenteplein-Haachtsebaan (ID 27320 en 32706), werd eveneens een archeologisch traject uitgevoerd. Het proefsleuvenonderzoek leverde tien sporen met beperkt kennispotentieel, en resulteerde in een vrijgaveadvies voor deze zone.

<i>Tabel 1.2: Overzicht van (archeologie)nota's</i>		
ID-nummer	Situering	Omschrijving
973 ²⁹	Aangrenzend NO	<u>Vooronderzoek Keerbergen Putsebaan 2016</u> Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – binnen het projectgebied zijn verstoringen aanwezig van 0,75-1,00 m-mv. Nieuwe verstoringen snijden geen onverstoorde bodem aan – geen verdere maatregelen genomen.
19649 ³⁰	Aangrenzend NO	<u>Vooronderzoek Keerbergen Putsebaan 2021</u> Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – ter uitbreiding van de bestaande parking – geplande werken gaan bij een oppervlakte van 190 m ² dieper dan het archeologisch niveau dat zich tussen de 70-100 cm bevindt. Echter, levert dit enkel een beperkt kennispotentieel op – geen verdere maatregelen genomen.
9836 ³¹ en 15343 ³²	100 m NW	<u>Vooronderzoek Keerbergen Bakestraat</u> Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – voor een verkaveling van gronden – met PVM voor uitgesteld vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem – landschappelijk bodemonderzoek, Steentijdtraject, proefsleuvenonderzoek. Nota – bestaande uit een landschappelijk bodemonderzoek van 10 boringen – één boring werd gestaakt door aanwezig puin – er konden twee pedogenetische zones aangeduid worden, zijnde zandgronden zonder profielontwikkeling (Zcp) en verstoorde gronden – Steentijdartefactensites konden uitgesloten worden waardoor overgegaan werd op het proefsleuvenonderzoek – het archeologisch relevant niveau bleek sterk beïnvloed te zijn door (pre)historische en recente bioturbaties en (post)middeleeuwse landbewerkingssporen – vijf geïsoleerde sporen aangetroffen – met geen verdere maatregelen.

²⁹ Claeys & Pieters 2016.

³⁰ Saelens 2021.

³¹ De Loof 2019.

³² Decramer & De Loof 2020.

26114 ³³	200 m N	<u>Vooronderzoek Keerbergen Grooten Ley 2023</u> Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – voor een verkaveling van gronden – met PVM voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem – proefsleuvenonderzoek.
3016 ³⁴ en 2430 ³⁵	500 m NW	<u>Vooronderzoek Keerbergen Aspergeveld 2017</u> Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek, landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek – naar aanleiding van een omgevingsvergunning voor de verkaveling van gronden – Bij het landschappelijk bodemonderzoek werd geen paleobodem waargenomen. De aspergeteelt heeft voor een dikke bouwvoor gezorgd waarbij die een maximale diepte van ca. 95 cm kent. Er werd geen steentijdtraject geadviseerd – Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd een zone van ca. 2 000 m ² waargenomen met een hoge sporendensiteit van sporen uit de Vroege IJzertijd. Vermoedelijk betreft deze zone de kern van een nederzetting of erf – In het toegevoegde PVM wordt een archeologische vlakopgraving geadviseerd voor het ganse projectgebied. Eindverslag opgesteld in 2023.
27320 ³⁶ en 32706 ³⁷	250 m ZW	<u>Vooronderzoek Keerbergen Gemeenteplein-Haachtsebaan</u> Archeologienota – bestaande uit een bureauonderzoek – voor een stedenbouwkundige handeling – met PVM voor uitgesteld vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem – landschappelijk bodemonderzoek, Steentijdtraject en proefsleuvenonderzoek. Nota – het landschappelijk bodemonderzoek wees op twee pedogenetische zones, zijnde een A/C- en OT-bodemserie. Het proefsleuvenonderzoek heeft 10 archeologische sporen aan het licht gebracht, maar met weinig kennispotentieel – met PVM voor vrijgave.

³³ Acke et al. 2023.

³⁴ Dyselinck et al. 2017

³⁵ Alma & Van Den Notelaer 2023.

³⁶ De Loof & Wesemael 2023.

³⁷ Lees et al. 2025.

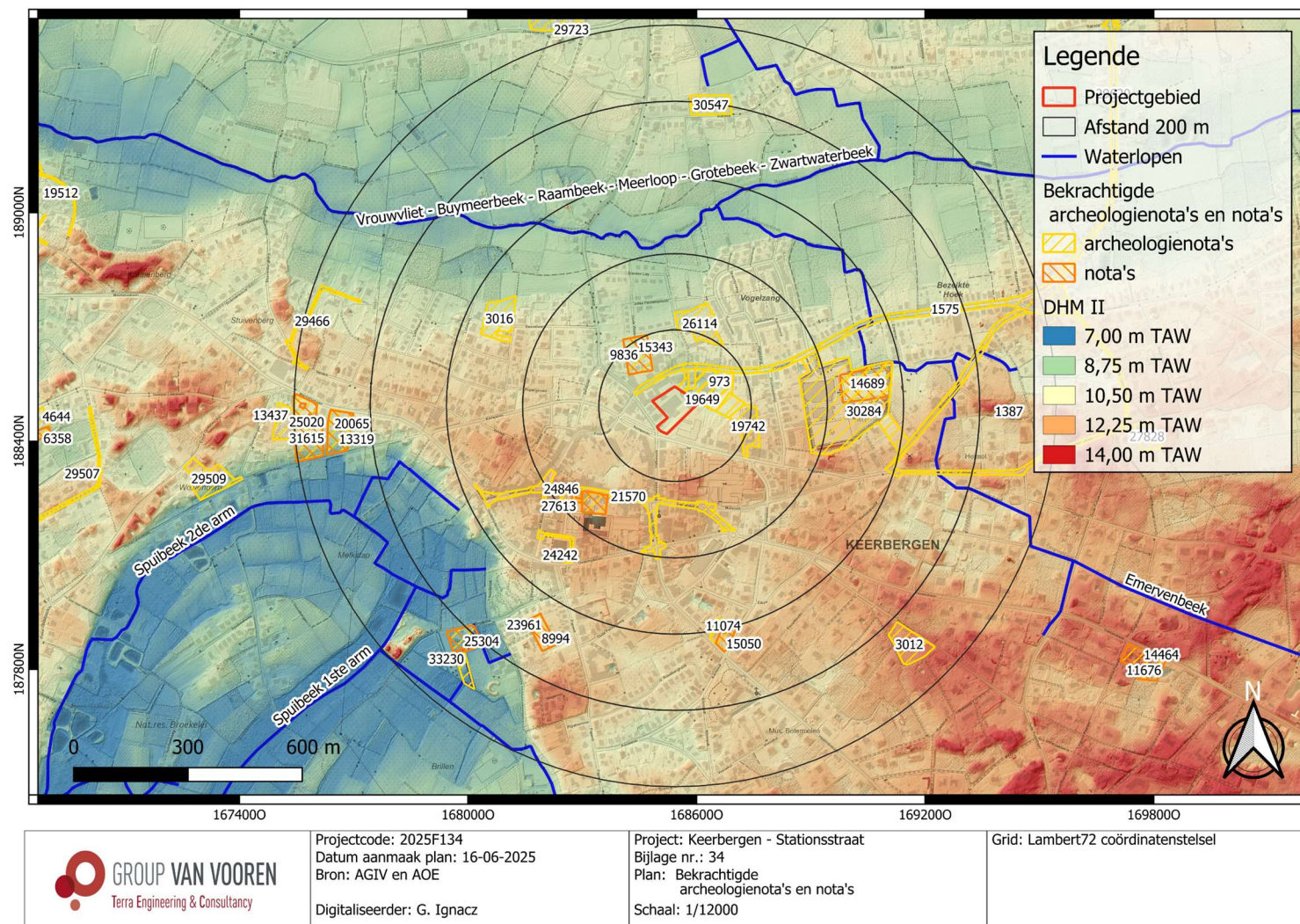

Fig. 1.47: Digitaal hoogtemodel (DHM II) met (archeologie)nota's in de omgeving (© AGIV en agentschap Onroerend Erfgoed).

2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Het projectgebied valt te lokaliseren op de overgangszone van de hoger gelegen dekzandrug uit het Laat-Weichseliaan en de vallei van de Raambeek (320 m). Deze dekzandrug is een oudere opvulling van een paleogeul die gevormd is door de Dijle tijdens het Eemien/Weichseliaan. Ten zuidwesten van het projectgebied (ca. 660 m), richting de lager gelegen gebieden, is een oude (mega)meander van de Dijle nog steeds zichtbaar op het Digitaal Hoogtemodel. Het projectgebied situeert zich dus tussen de vallei van de Raambeek in het noorden en de (mega)meander van de Dijle in het zuidwesten. Paleolanschappelijk lijkt het projectgebied op een gunstige locatie gesitueerd te zijn voor het aantreffen van archeologische vindplaatsen uit de **Steentijd**.

Verder bouwend op de bovenstaande geomorfologische analyse, levert de bodemkaart bijkomstige inzichten op inzake de aardkundige situatie. Zo kan de aanwezige **plaggenbodem** een oudere intacte podzolbodem hebben afgedekt, wat weer gunstig is voor de bewaring van eventuele resten uit de Steentijd. Ook voor grondsporensites uit (pre)historische periodes is de landschappelijke ligging gunstig.

De topografische, geomorfologische en bodemkundige verhogen het aanwezigheidspotentieel van zowel steentijd artefactensites als grondsporensites. Daarbij komt ook nog eens een hypothetisch zeer gunstig bewaringspotentieel door de plaggengronden en de eventuele podzolsequenties. Hypothetisch wordt het archeologisch potentieel op basis van alle bovenvermelde argumenten voor het projectgebied als zeer hoog ingeschat.

Het hypothetisch hoog archeologisch potentieel kan echter afwijken van de realiteit ter hoogte van het terrein. De historische kaartanalyse wijst uit dat het projectgebied tot ca. 1939 onbebouwd is gebleven. Op de historische kaarten wordt het projectgebied telkens weergegeven als akkerland. De eerste bebouwing vindt plaats tussen 1939 en 1969 waarbij drie structuren zichtbaar zijn aan de straatzijde, samen met een grotere structuur aan de noordzijde van het perceel. In de jaren 1970 zijn vooral de drie zuidelijke structuren duidelijk waarneembaar. Tussen circa 1979 en 1990 kent het terrein een tweede ontwikkelingsfase met een sterke toename van de bebouwing. Het terrein wordt dan intensief bebouwd met loodsen, opslagplaatsen en verhardingen langs de oostelijke en westelijke perceelsgrenzen, waarbij enkel de noordelijke hoek onbebouwd blijft. Vanaf 2013 wordt ook dit laatste onbebouwde deel verhard en bebouwd. Sindsdien is het volledige terrein volledig bebouwd en verhard. Het is onduidelijk in hoeverre deze bebouwing en verharding impact heeft gehad op het bodemarchief. Deze toestand blijft tot 2023, wanneer de woning en achterliggende loods worden afgebroken in functie van een nieuwe meergezinswoning met onderkeldering. De kans is zeer groot dat deze ontwikkelingen een schadelijke impact hebben gehad op het bodemarchief. Het hypothetisch hoge archeologisch potentieel op basis van de aardkundige analyse wordt in het geval van een zeer slechte en versnipperde bewaring, gereduceerd tot een quasi nihilistisch archeologisch potentieel. Desalniettemin laat het uitgevoerde bureauonderzoek niet toe hier uitspraken over te doen. De afwezigheid van goed bewaarde archeologische waarden ter hoogte van het projectgebied kan hierdoor niet afdoende gestaafd worden.

De verzamelde aardkundige, historische en archeologische gegevens leiden tot de vaststelling dat er een hoog archeologisch potentieel is ter hoogte van het projectgebied voor waarden uit de Steentijd t.e.m. de Nieuwe Tijd. Een opgraving ten noorden van het projectgebied leverde structuren uit de **Vroege-IJzertijd** op en kon ik relatie gebracht worden met archeologische waarden uit andere vooronderzoeken ten noorden van het projectgebied. Dit geeft een verhoogde verwachting voor archeologische waarden uit **Metaaltijden**, alsook het wetenschappelijk potentieel.

Aangezien de geplande werken een bodemingreep dieper dan het archeologisch niveau teweeg zullen brengen, wordt een advieszone voor verdere archeologische vooronderzoeken afgebakend. Gelet op de beperkte oppervlakte en de praktische uitvoerbaarheid van de zone net te zuiden van de meergezinswoning zal deze niet verder opgenomen worden voor verder onderzoek. Bijgevolg wordt er een **onderzoeksgebied** afgebakend van **6 718 m²** (Fig. 1.48; Fig. 1.49). Het uitgesteld vooronderzoek kan **gefaseerd** uitgevoerd en apart gerapporteerd worden volgens de twee bouwfases.

Vermits de afwezigheid van archeologische waarden niet volledig kan uitgesloten worden, is verder archeologisch vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem noodzakelijk. Door de aanwezigheid van verharding en de gebouwen, kan een dergelijk archeologisch vooronderzoek niet adequaat uitgevoerd worden. Omwille hiervan wordt een **programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek** opgesteld. Dit uitgesteld vooronderzoek zal het hypothetisch hoge wetenschappelijk potentieel moeten aftoetsen aan empirische data omtrent de bewaringscondities en de aardkundige gesteldheid. Het potentieel op kennis- en datavermeerdering van het terrein zal zodoende afgewogen kunnen worden. Dit uitgesteld vooronderzoek zal starten met een landschappelijk bodemonderzoek om de bewaringsomstandigheden en eventuele verstoringen in kaart te brengen. Indien het terrein voornamelijk uit verstoorde en vergraven gronden bestaat, kan het terrein mogelijk vrijgegeven worden zonder vooronderzoek met ingreep in de bodem. Bij een goed bewaard bodemarchief, dienen de verdere onderzoekstappen van het vooronderzoek met ingreep in de bodem afgewogen te worden.

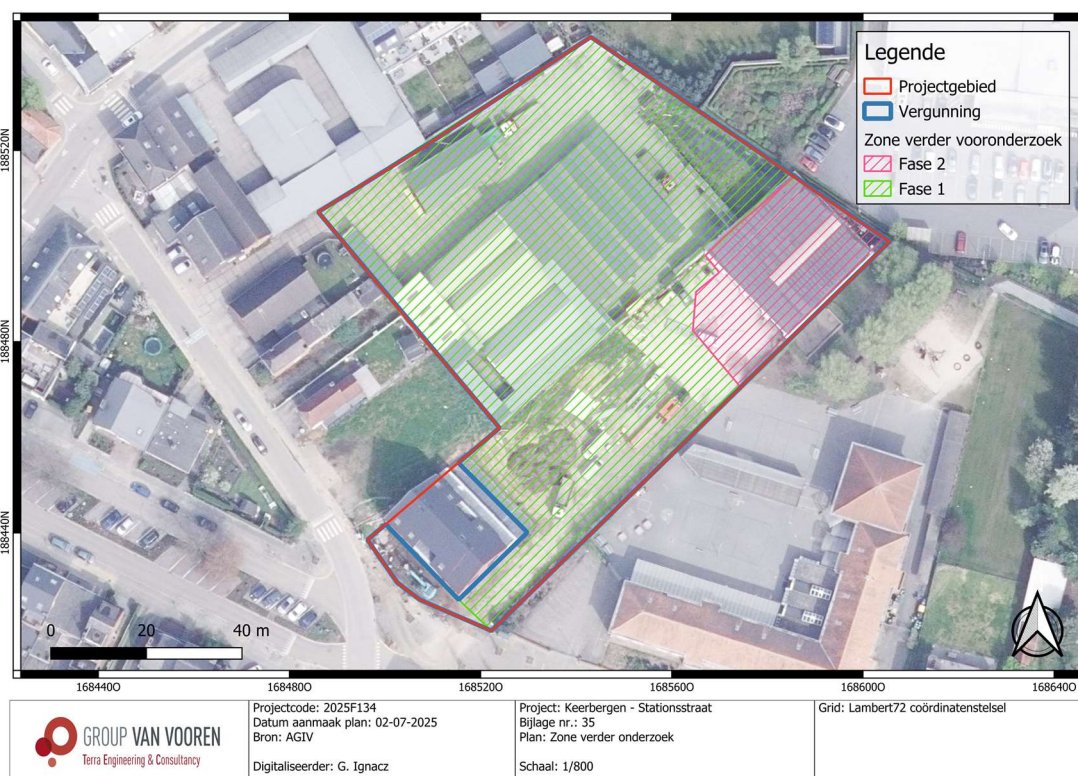
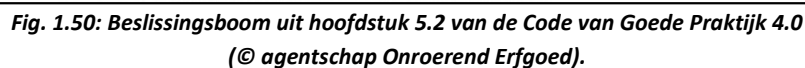

Fig. 1.48: Zone advies vervolgonderzoek geprojecteerd op de meest recente luchtfoto (2024) (© AGIV).

2.5 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen

Uit het bureauonderzoek blijkt dat er een verwachting voor archeologische waarden uit de Steentijd t.e.m. de Nieuwe Tijd geldt binnen de contouren van het projectgebied. Gezien het gebrek aan systematisch onderzoek in de omgeving, is het kennis- en datapotentieel van een eventuele archeologische site zeer hoog. Daarenboven zijn er paleo-landschappelijke en bodemkundige elementen die wijzen op mogelijk zeer gunstige conservatiefactoren. Deze bewaringsomstandigheden zijn immers cruciaal voor de wetenschappelijke waarde van de site, voornamelijk dan voor steentijdsites. Indien er *high density* sites aanwezig zijn zullen deze bij een goede bodembewaring zich mogelijk *in situ* bevinden. Zonder goede bewaring verliezen dergelijke sites immers hun wetenschappelijk potentieel. Het bureauonderzoek laat echter niet toe uitspraken over te doen over de effectieve bodemgesteldheid, waardoor een landschappelijk bodemonderzoek noodzakelijk is. Een dergelijk bijkomstig onderzoek laat toe om de paleo-landschappelijke en lithostratigrafische gesteldheid van het terrein te evalueren en aanwezige verstoringen in kaart te brengen. Op basis van deze extra informatie kan dan een correctere inschatting gedaan worden inzake de mogelijke volgende onderzoekstappen. Zo zal bij een goede bodembewaring – minstens een B-horizont die wijst op een (deels) bewaarde paleobodem – een steentijdtraject dienen opgestart te worden voor het opsporen en evalueren van lithische artefactenconcentraties, waarna een proefsleuvenonderzoek dient uitgevoerd te worden ter opsporing van grondsporensites.

Beantwoording onderzoeksvragen:

- **Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?**
De afwezigheid van relevante archeologische waarden en sites kan niet afdoende gestaafd op basis van het bureauonderzoek. De kans op een verstoord en versnipperd bodemarchief is groot, maar er is te weinig empirische data voorhanden om dit met zekerheid te stellen.
- **Zijn er archeologische of historische gegevens bekend over de site?**
Tot op heden werd er binnen de contouren van het projectgebied nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Uit de historische gegevens blijkt dat het zuidelijk deel van het projectgebied bebouwd werd tussen 1939 en 1969. Het overige deel van het projectgebied werd in de tweede helft van de 20ste eeuw intensief bebouwd.
- **Zijn er indicaties voor bodemverstoringen die het bodemarchief kunnen vernietigd of omwoeld hebben?**
De kans is groot dat de 20ste eeuwse bouwwerkzaamheden een versturende en schadelijke impact hebben gehad op het bodemarchief. Er is echter te weinig informatie voorhanden om dit met zekerheid te stellen. Indien de loodsen niet onderkelderd zijn en er een dikke antropogene humus A-horizont aanwezig is, kan de impact op de conservatiefactoren beperkt geweest zijn. Ter hoogte van de onderkelderde meergezinswoning in het zuiden is het bodemarchief omgewoeld.
- **Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen (gehad) hebben op de gaafheid van het bodemarchief, c.q. archeologische sporen?**
Hypothetisch tonen de aardkundige gegevens een hoog potentieel op een gaaf geconserveerd bodemarchief. Gezien de gunstige landschappelijke ligging voor steentijdsites en grondsporensites, zal een dergelijke bodembewaring gunstig geweest zijn. Niettemin vervalt dit hypothetisch potentieel volledig wanneer de 20ste-eeuwse bouwactiviteiten diepgaande verstoringen hebben veroorzaakt.
- **Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?**
De werken omvatten in eerste instantie de sloop van alle aanwezige bebouwing en verhardingen, op uitzondering van de meergezinswoning in het zuiden. Binnen het projectgebied plant de

initiatiefnemer in een eerste fase de bouw van twee nieuwe meergezinswoningen van elk 360 m², met elk vijf wooneenheden. In wat wellicht fase twee zal zijn zal de nog behouden loods in het oosten van het projectgebied afgebroken worden. Hier zal dan ook een meergezinswoning komen met drie wooneenheden met een maximaal grondoppervlak van 253 m². Er wordt rekening gehouden met een totale verstoring van het bodemarchief.

- **Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?**

Indien er een gaaf geconserveerd bodemarchief aanwezig is, wordt het wetenschappelijk potentieel van eventueel aanwezige sites het gebrek aan systematisch onderzoek in de omgeving als zeer hoog ingeschat.

- **Kan er een vrijgave zonder bijkomstige maatregelen geopteerd worden of dienen er maatregelen te worden voorgesteld voor een eventueel behoud *in situ* van een aanwezige archeologische site? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?**

Op basis van de resultaten van dit bureauonderzoek lijkt vervolgonderzoek m.b.t. dit projectgebied nuttig en noodzakelijk, om het terrein verder te waarderen/evalueren en een mogelijk vervolgtraject op te starten.

Bibliografie

Literatuur

ACKE, B., M. BRACKE, & S. DEBRABANDERE. 2022: *Archeologienota Keerbergen Grooten Ley: Programma van maatregelen*. Acke & Bracke bv, Moerbeke.

CLAEYS, S., & H. PIETERS. 2016: *Archeologienota Putsebaan 75 te Keerbergen (Vlaams-Brabant): Programma van maatregelen*. ADEDE bvba, Gent.

DE LOOF, A. & E. WESEMAEL. 2023: *Archeologienota Keerbergen, Gemeenteplein-Haachtsebaan. Afbraak van de bestaande gebouwen en bouw van een nieuw complex met ondergrondse parking*. ARON bvba, Bilzen.

DE LOOF, A. 2019: *Vooronderzoek Keerbergen Bakestraat*. Bouwen & Milieu nv, Sint-Truiden.

DYSELINCK, T., E. VERBEKE E, J. VERRIJCKT, & M. VANDER CRUYSSSEN. 2017B: *Keerbergen Aspergeveld, Programma van maatregelen*. BAAC, Bassevelde.
Keerbergen. Studiebureau Archeologie Archeo-rapport 479, Tienen.

LEES, T., J. MEGANCK, A. DOUCET, & W. DECRAMER. 2025: *Nota: Uitgesteld vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem: Keerbergen-Haachtsebaan*. TEC, Sint-Truiden

SAELENS, D. 2021: *Archeologienota Keerbergen, Putsebaan 75. Deel 2: Programma van Maatregelen*. BAAC, Bassevelde.

VAN DEN BRUEL, S., L. DINGENS, & W. DECRAEMER. 2020: *Het archeologisch onderzoek aan de Bakestraat te*

VAN DEN NOTELAER, D., & X.J.F. ALMA. 2023: *Keerbergen – Aspergeveld. Eindrapport van de archeologische opgraving*. VEC, Geel.

Websites geraadpleegd in juli '25

www.geopunt.be

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

Ondertekening

TEC nv staat voor een kwaliteitsvolle aflevering van haar resultaten en onderzoeken, onder de voorwaarden zoals overeengekomen met de opdrachtgever. Aangezien TEC nv de informatie, aangeleverd door de opdrachtgever of derden, niet onafhankelijk kan verifiëren dragen deze informatie-leveranciers de verantwoordelijkheid voor de accuraatheid en de volledigheid van hun informatie.

Dit verslag mag niet gereproduceerd worden, behalve in volledige vorm, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Dit verslag mag niet vertaald worden, behalve door of in opdracht van Terra Engineering & Consultancy nv.

Voor verdere inlichtingen over voorliggend rapport kunt u contact opnemen met ons kantoor.

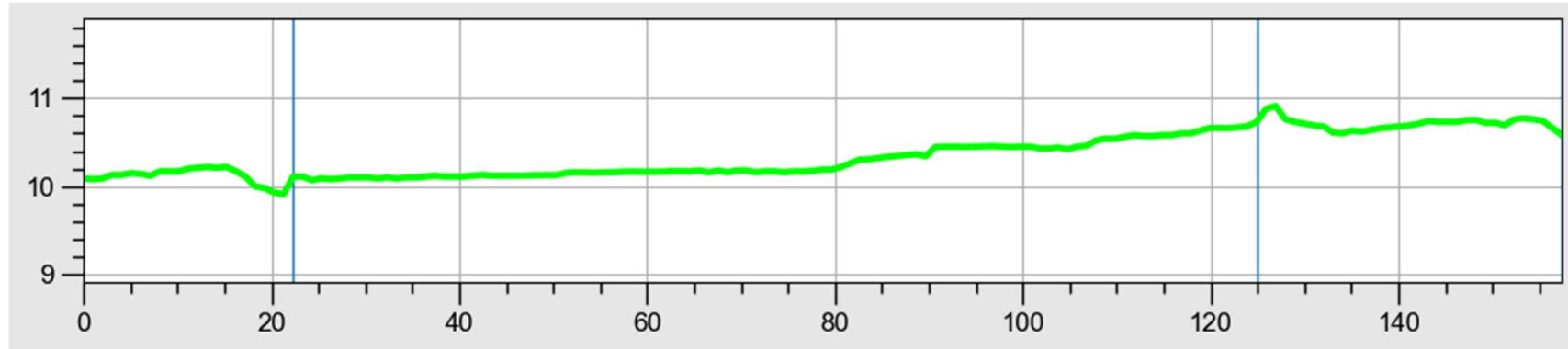
Sint-Truiden, 2 juli 2025.

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Auteur + Erkend archeoloog	Alexander Doucet	 Signed by Doucet Alexander on 02-07-2025 07:56
Nagelezen en goedgekeurd door + Erkend archeoloog	Ward Decramer	 Signed by Decramer Ward on 02-07-2025 07:57
Teamleader Sint-Truiden	Maarten Dingenen	 Signed by Dingenen Maarten on 02-07-2025 13:25
Naam van de operationeel verantwoordelijke TEC nv	Stijn Minne	 Signed by Minne Stijn on 02-07-2025 08:18
Naam van de persoon die TEC nv rechtsgeldig kan vertegenwoordigen tegenover derden	Kristof Van Vooren vv LRJ Van Vooren Gedelegeerd Bestuurder	 Signed by Van Vooren Kristof on 02-07-2025 08:22

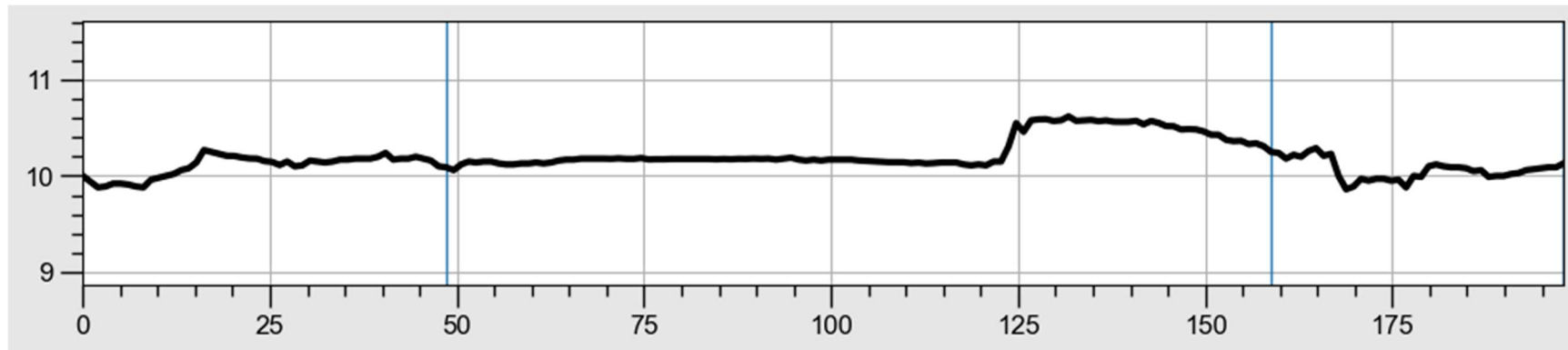
Bijlagen

Bijlage 1 : Plannenlijst bureauonderzoek

Bijlage 1 : Plannenlijst bureauonderzoek

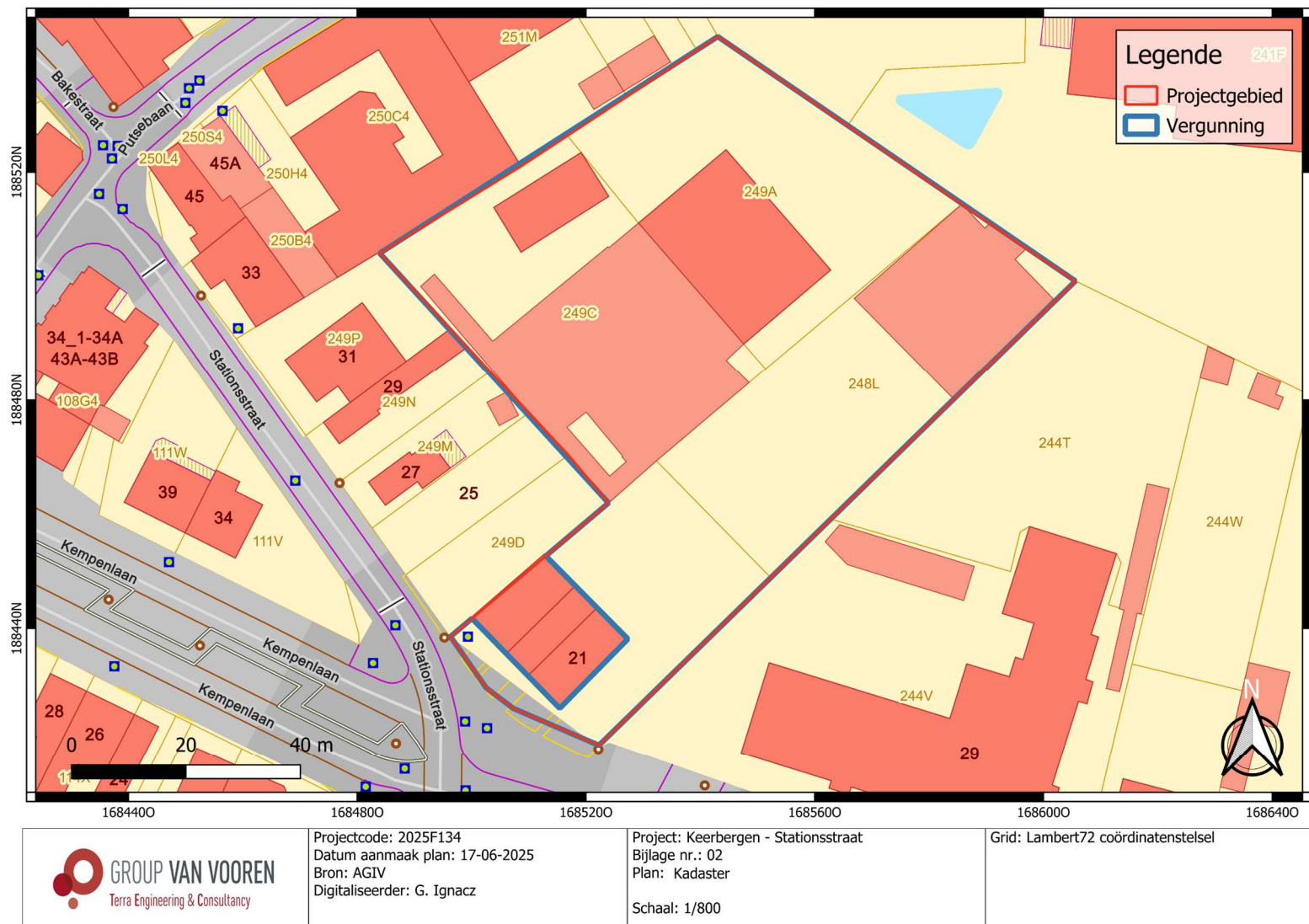

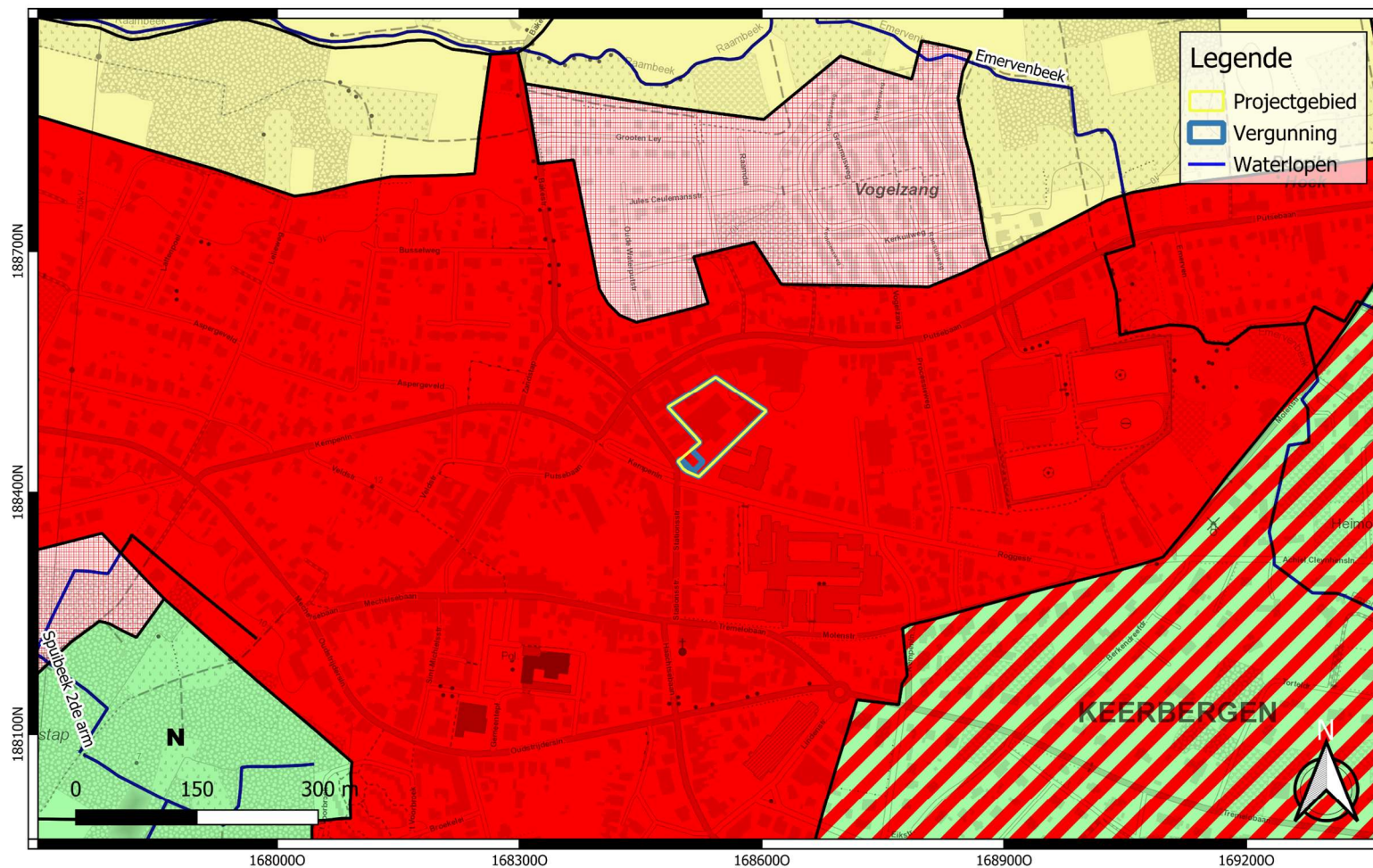
Terreinprofiel 1 N-Z.

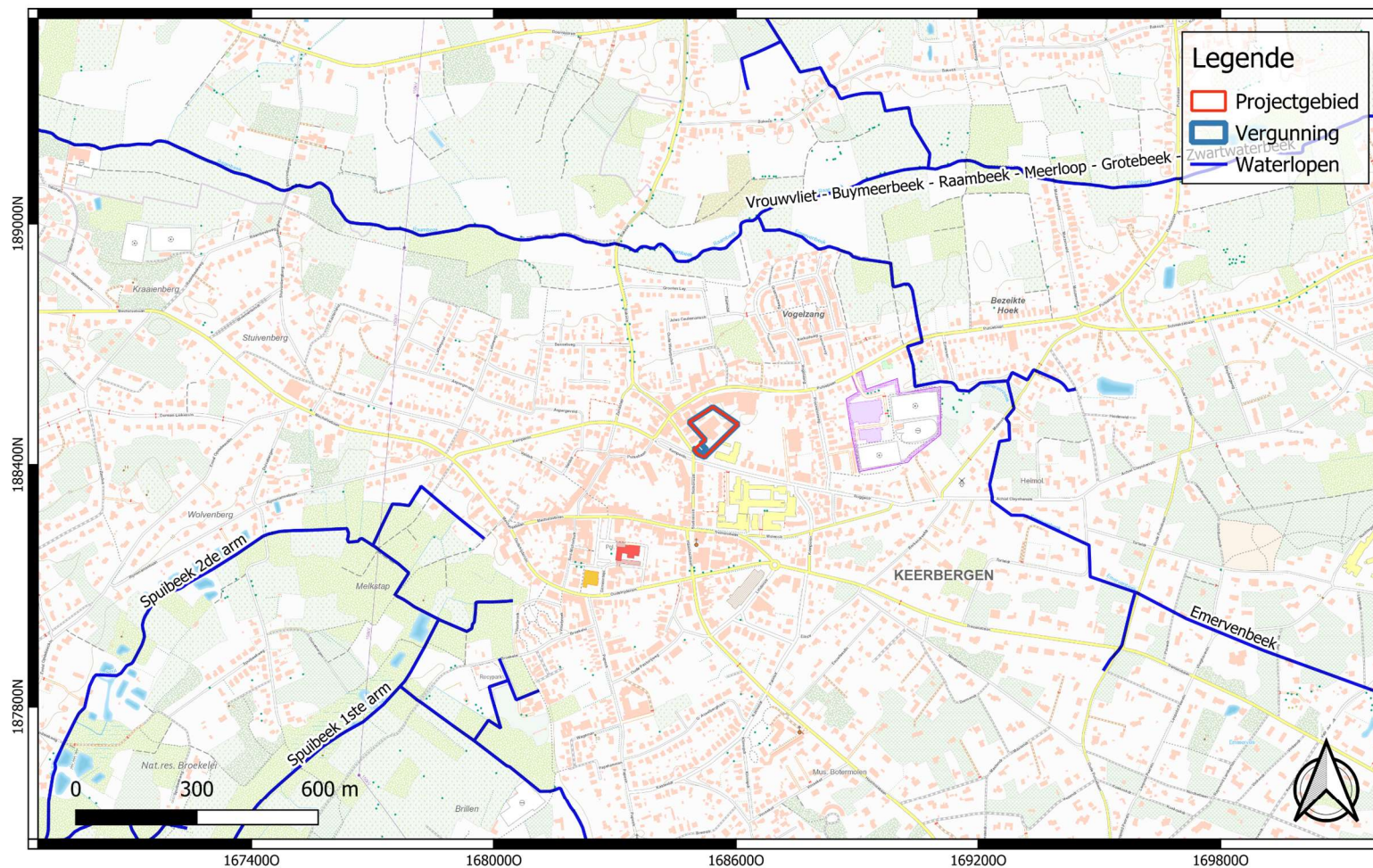
Terreinprofiel 2: W-N.

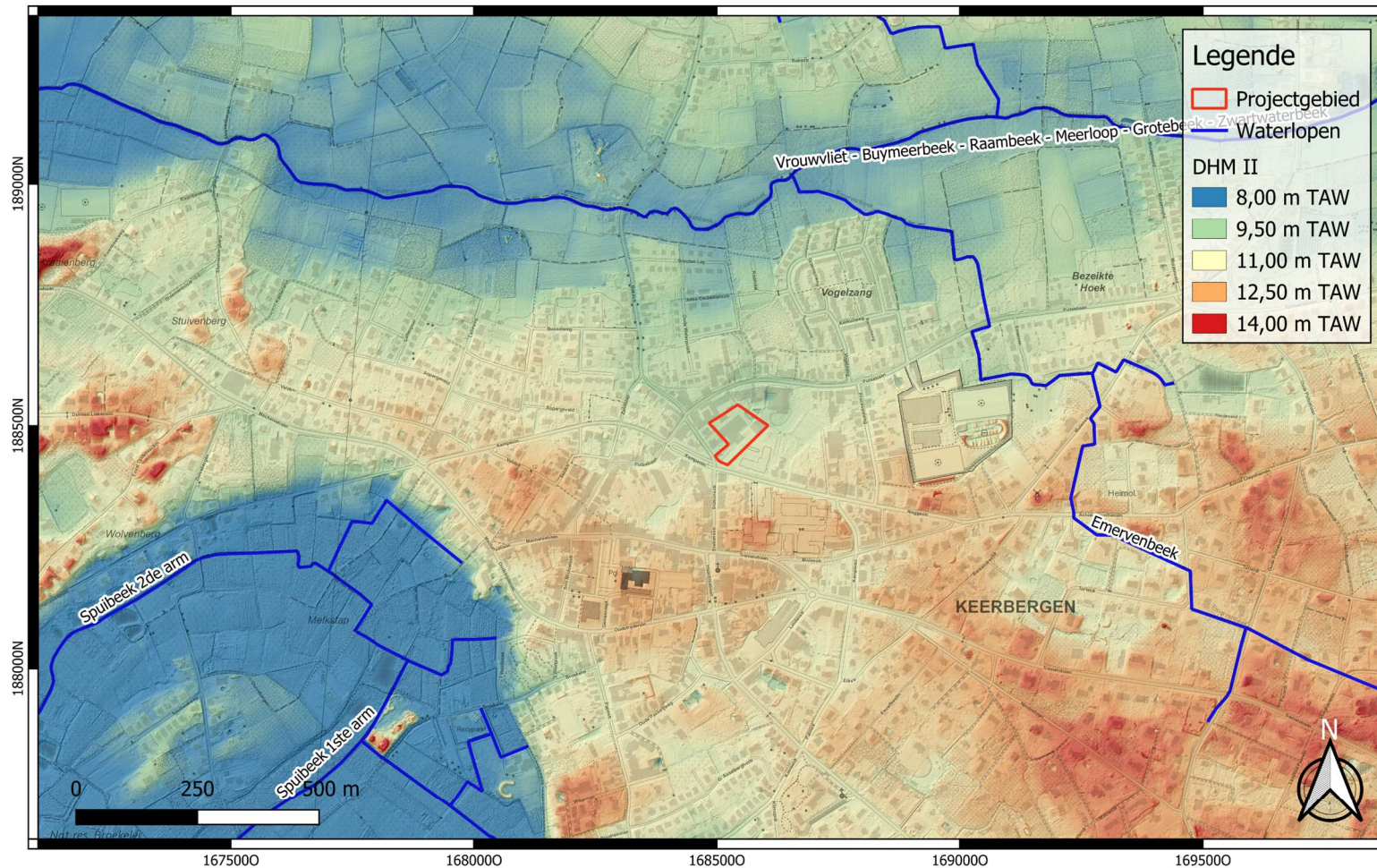

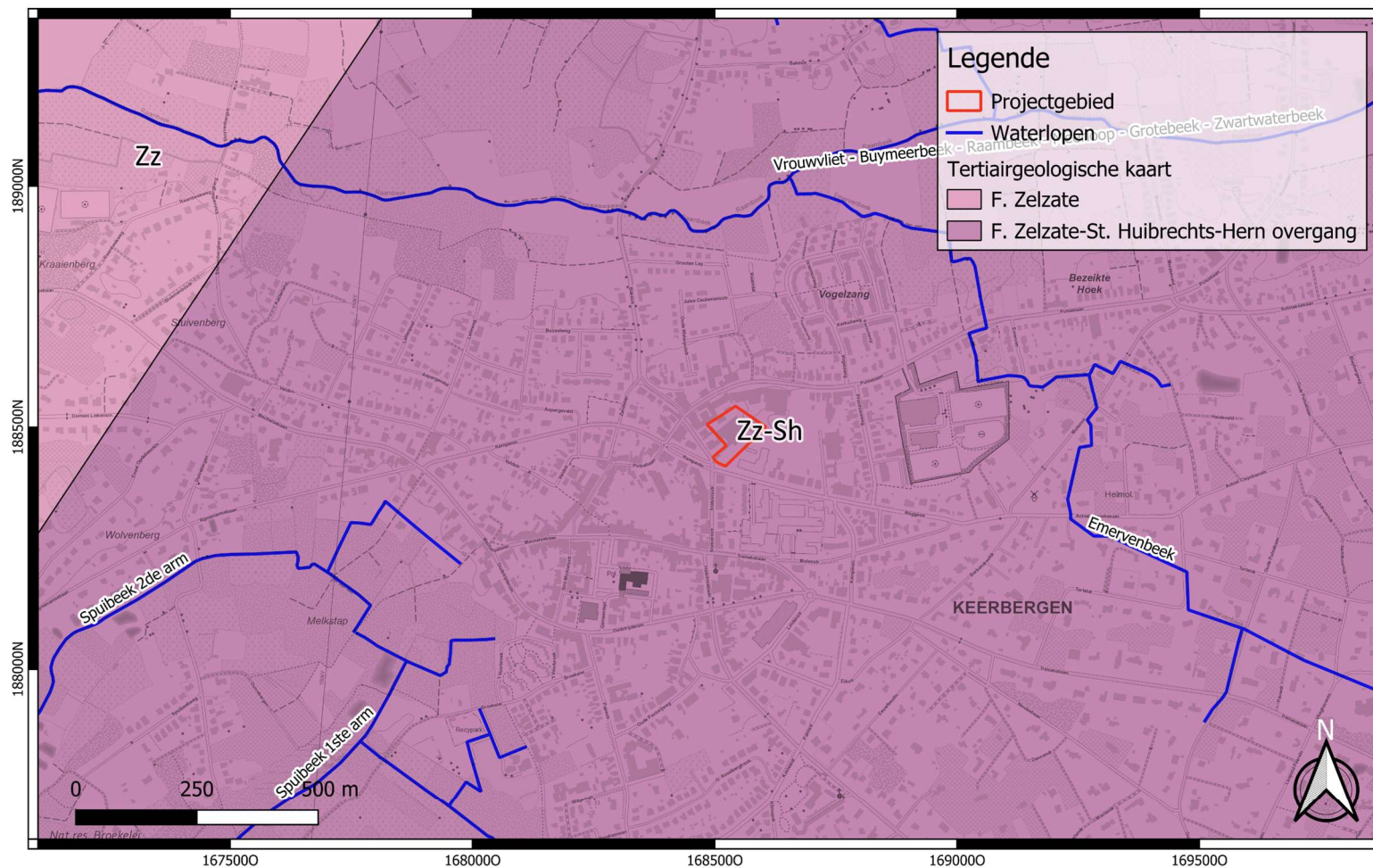

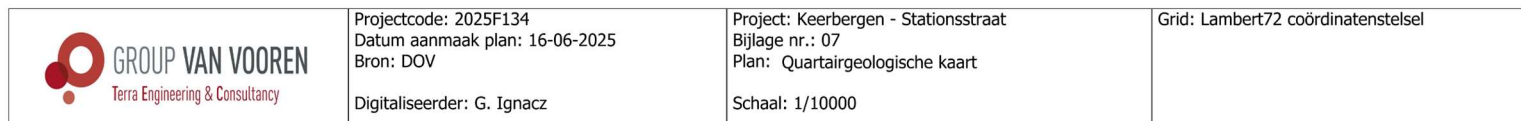

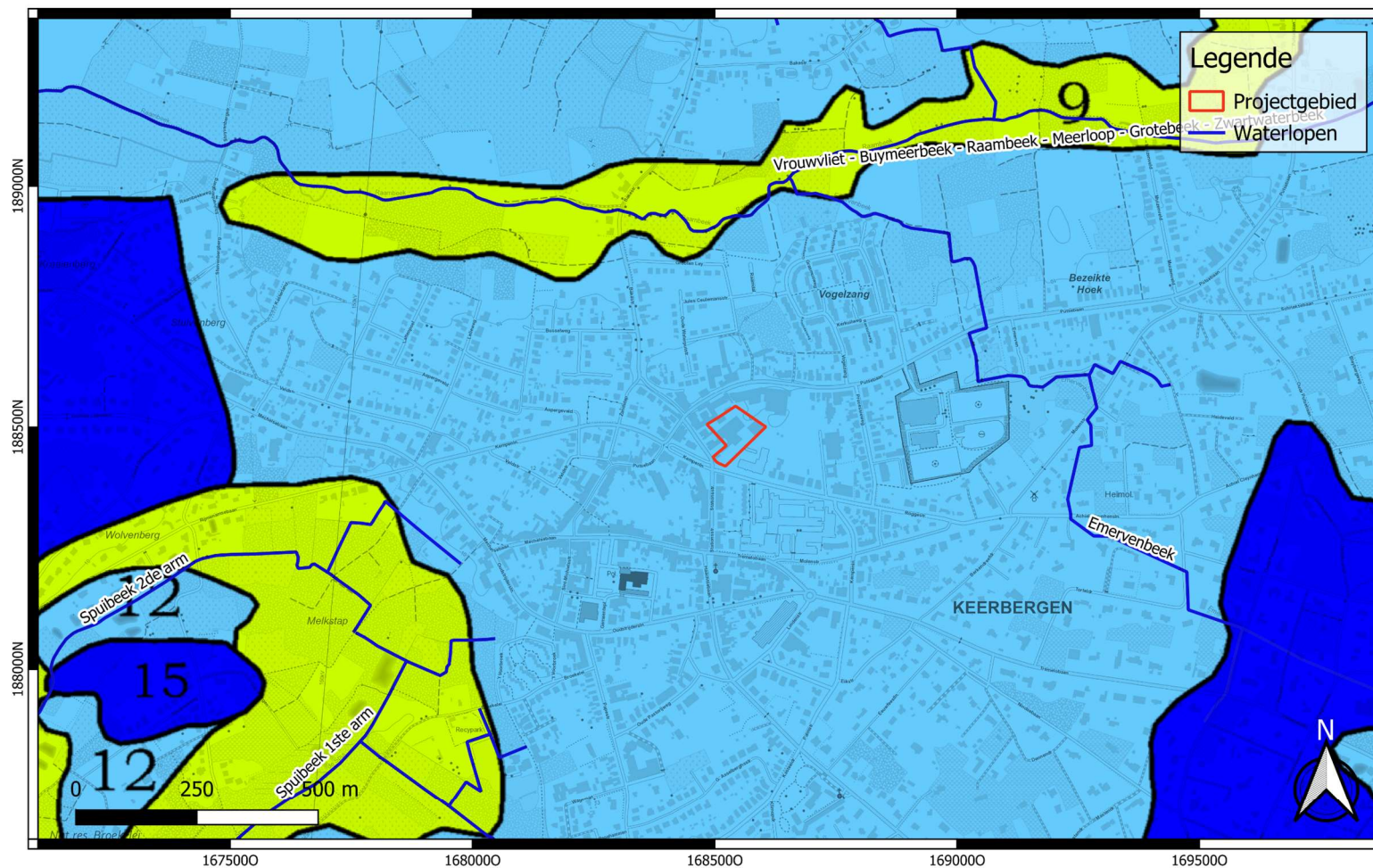
	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 17-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 03 Plan: Gewestplan Schaal: 1/6000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	---	---	---

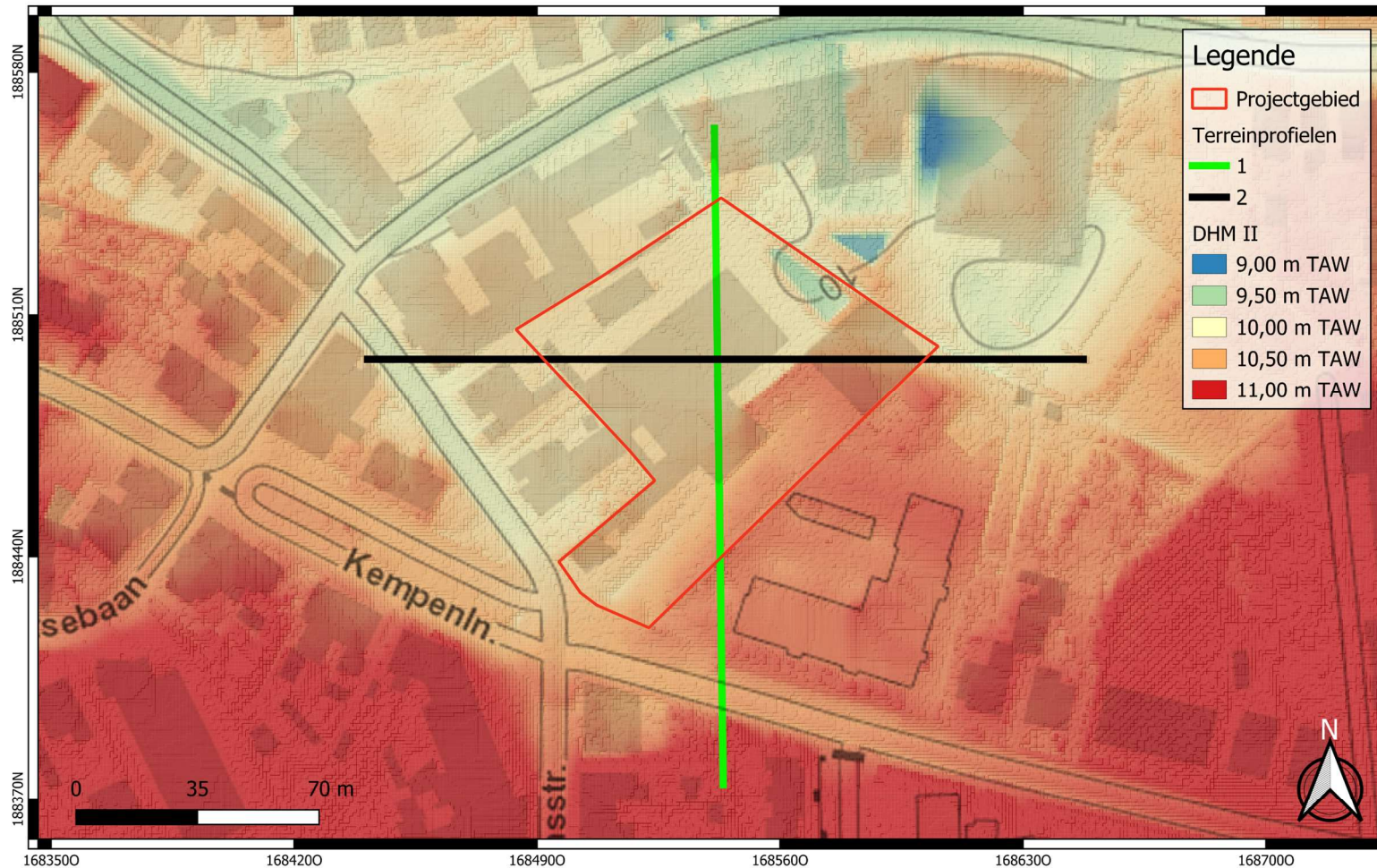

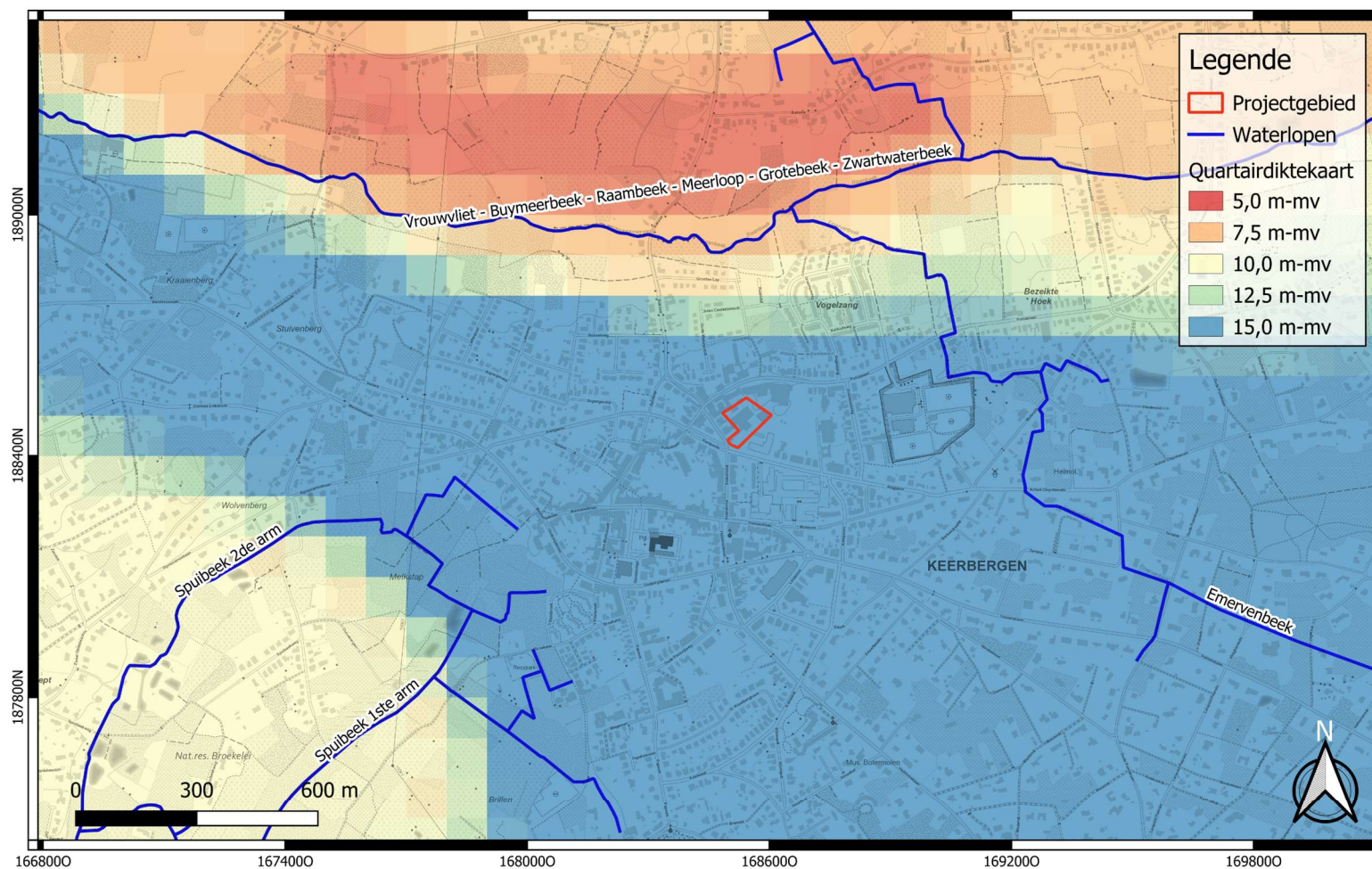

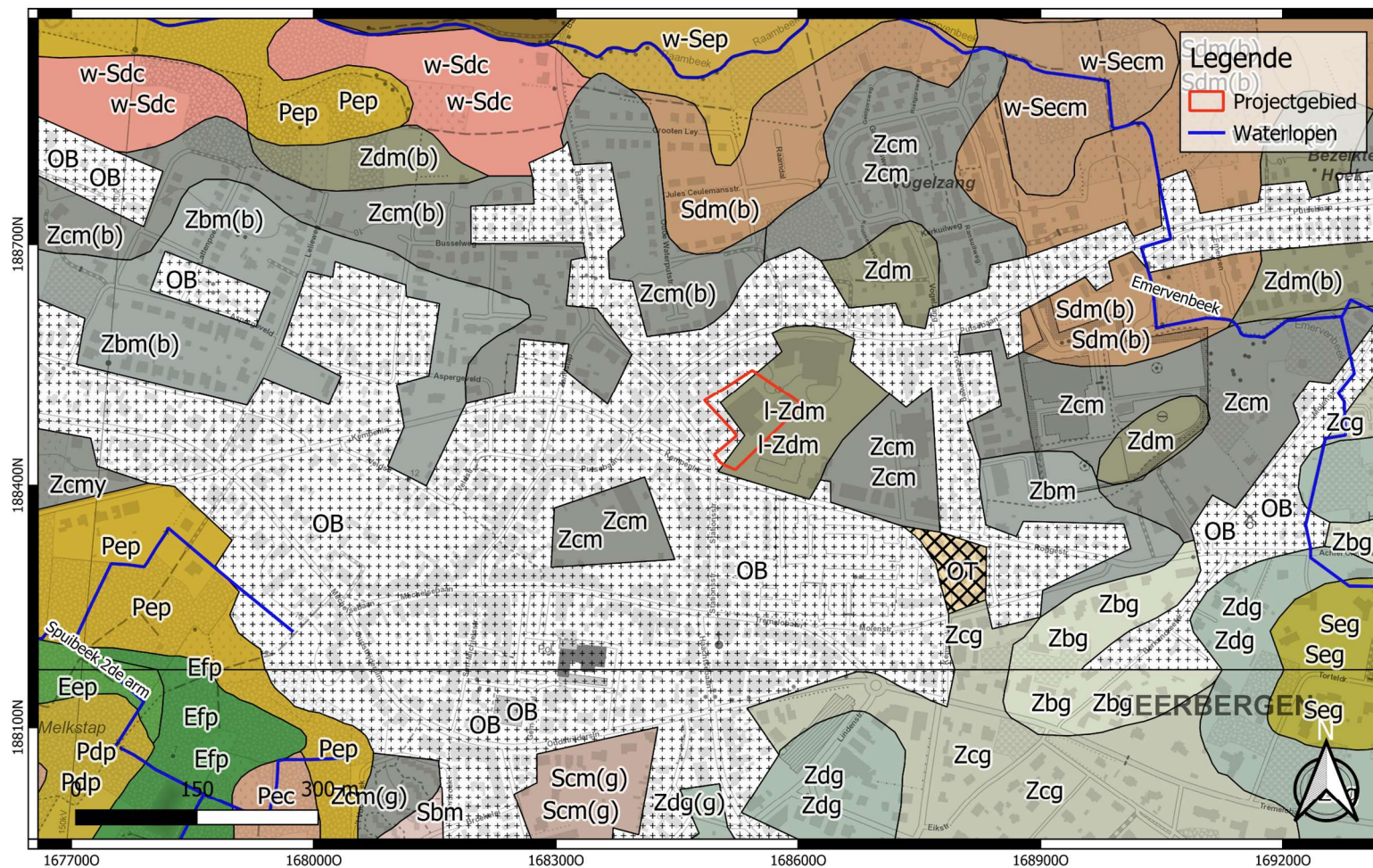

	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: DOV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 08 Plan: Quartairprofieltypekaart Schaal: 1/10000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
---	---	---	---

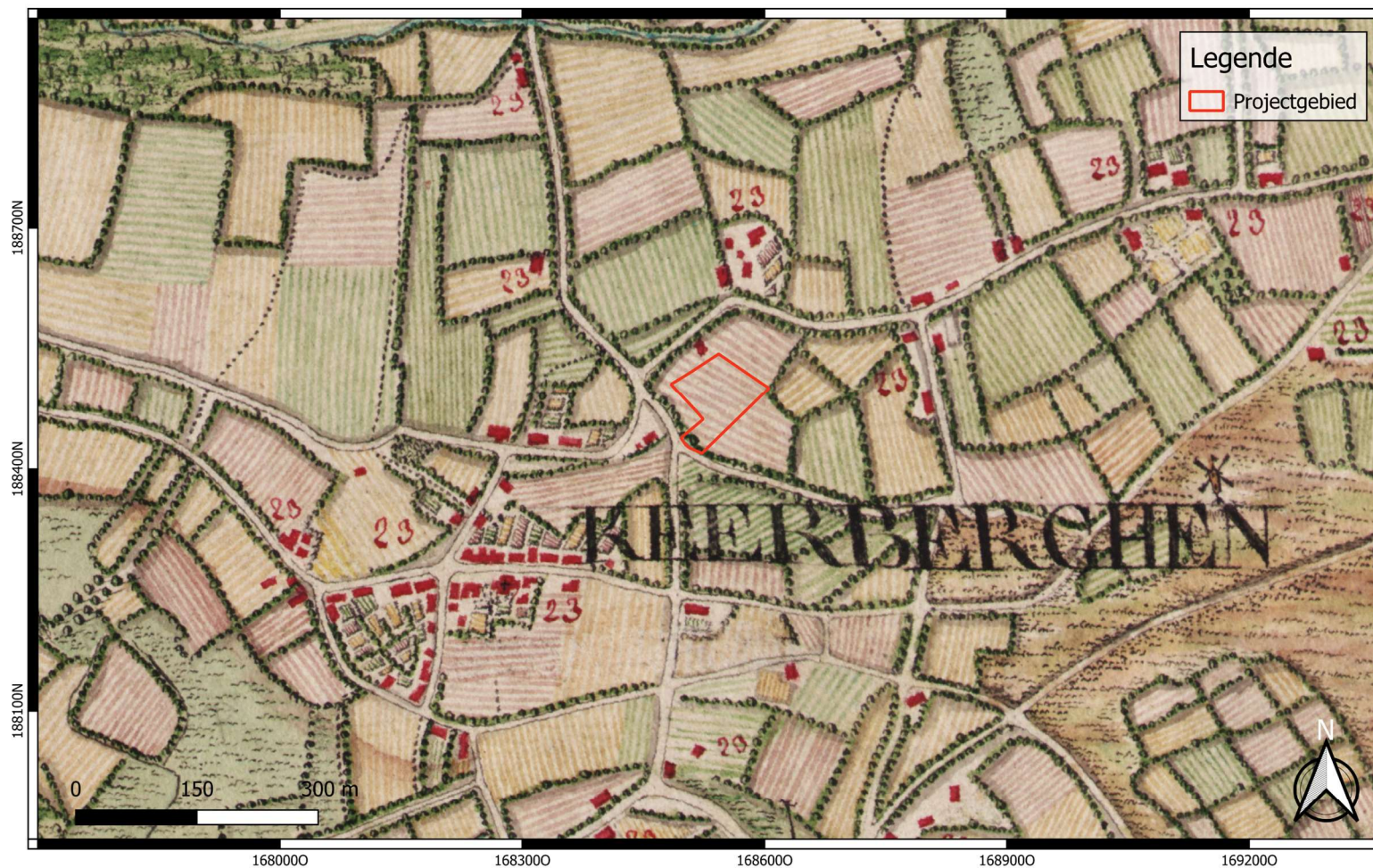

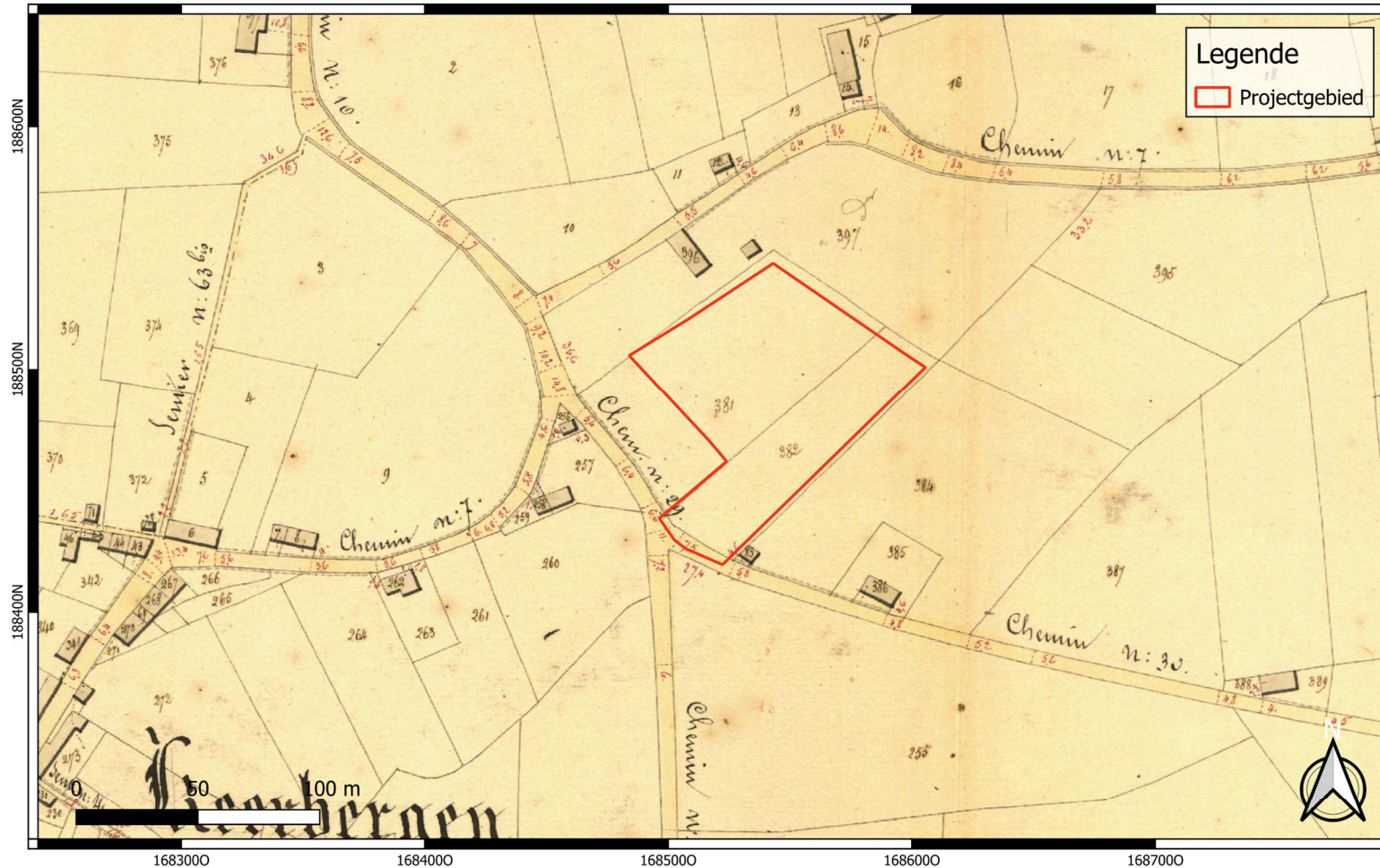

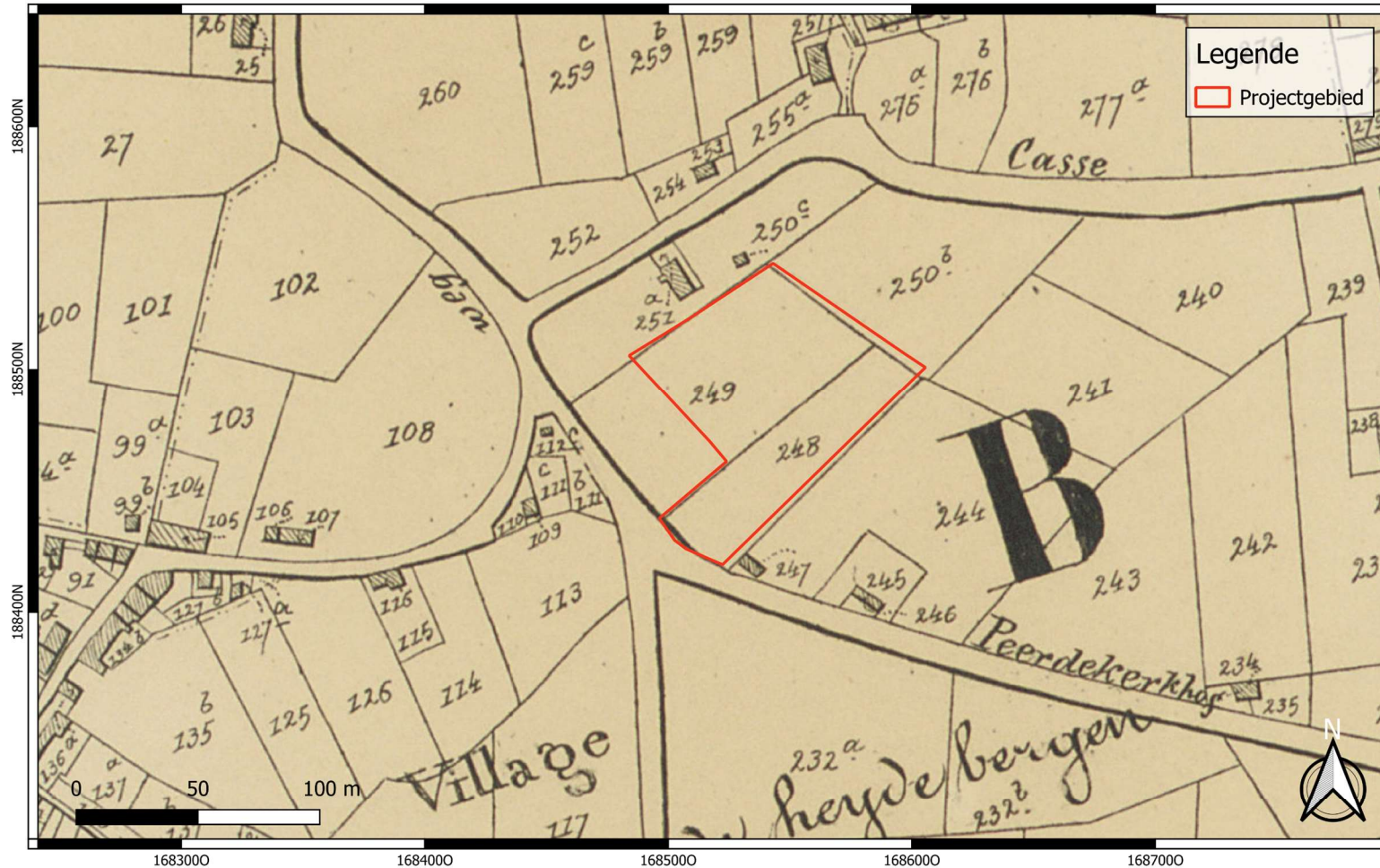
 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 12 Plan: Fricxkaart (1712) Schaal: 1/30000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	--	--	---

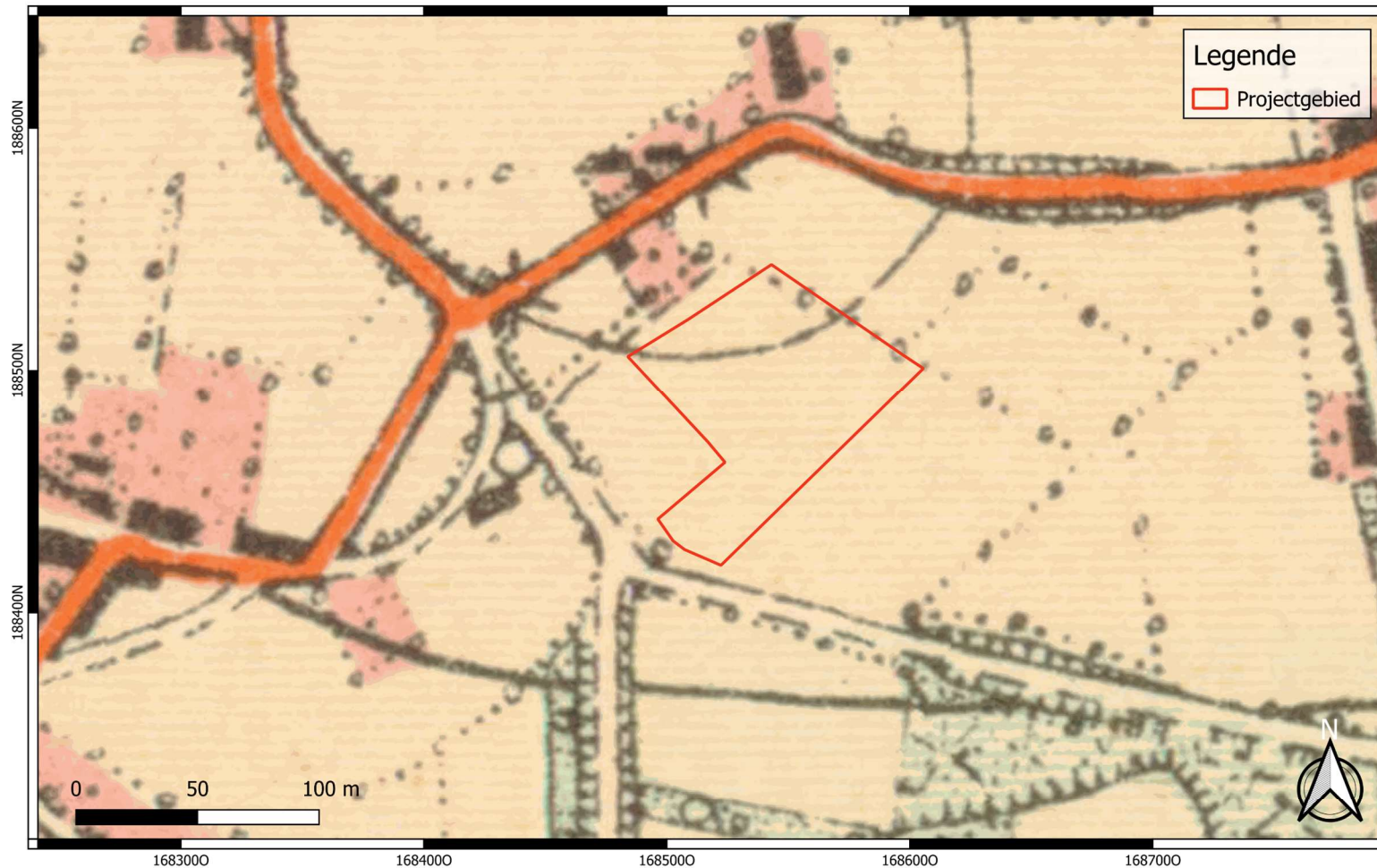
	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 15 Plan: Vandermaelenkaart (1846-1854) Schaal: 1/4000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
---	--	---	---

 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 16 Plan: Poppkaart (1842-1879) Schaal: 1/2000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	---	--	---

 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: Cartesius Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 17 Plan: Topografische Kaart 1873 Schaal: 1/2000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	--	---	---

	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: Cartesius Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 18 Plan: Topografische Kaart 1904 Schaal: 1/2000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
---	--	---	---

 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: Cartesius Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 19 Plan: Topografische Kaart 1939 Schaal: 1/2000	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	---	--	---

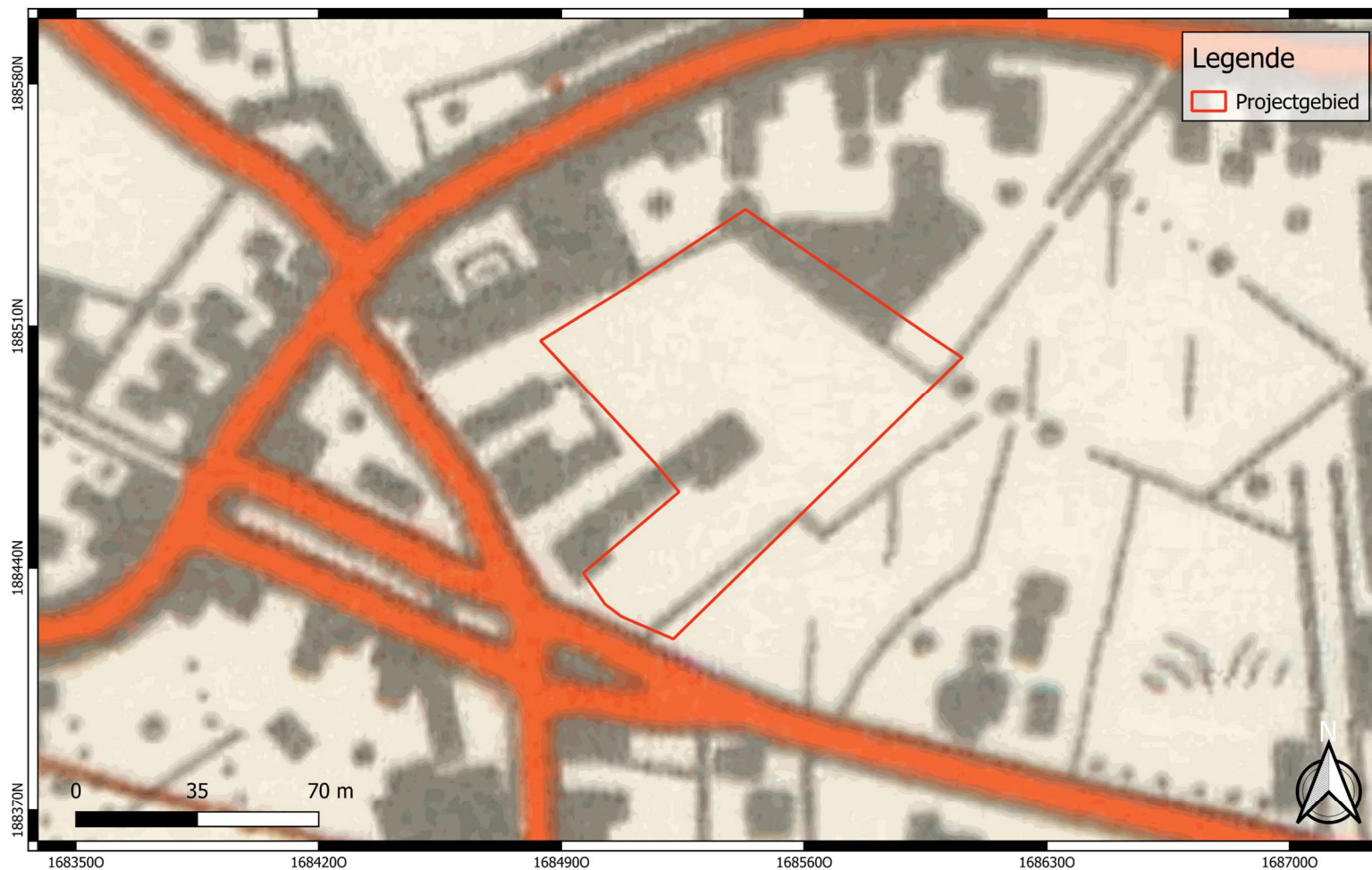

	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 21 Plan: Luchtfoto 1969-1979	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
	Digitaliseerder: G. Ignacz	Schaal: 1/1400	

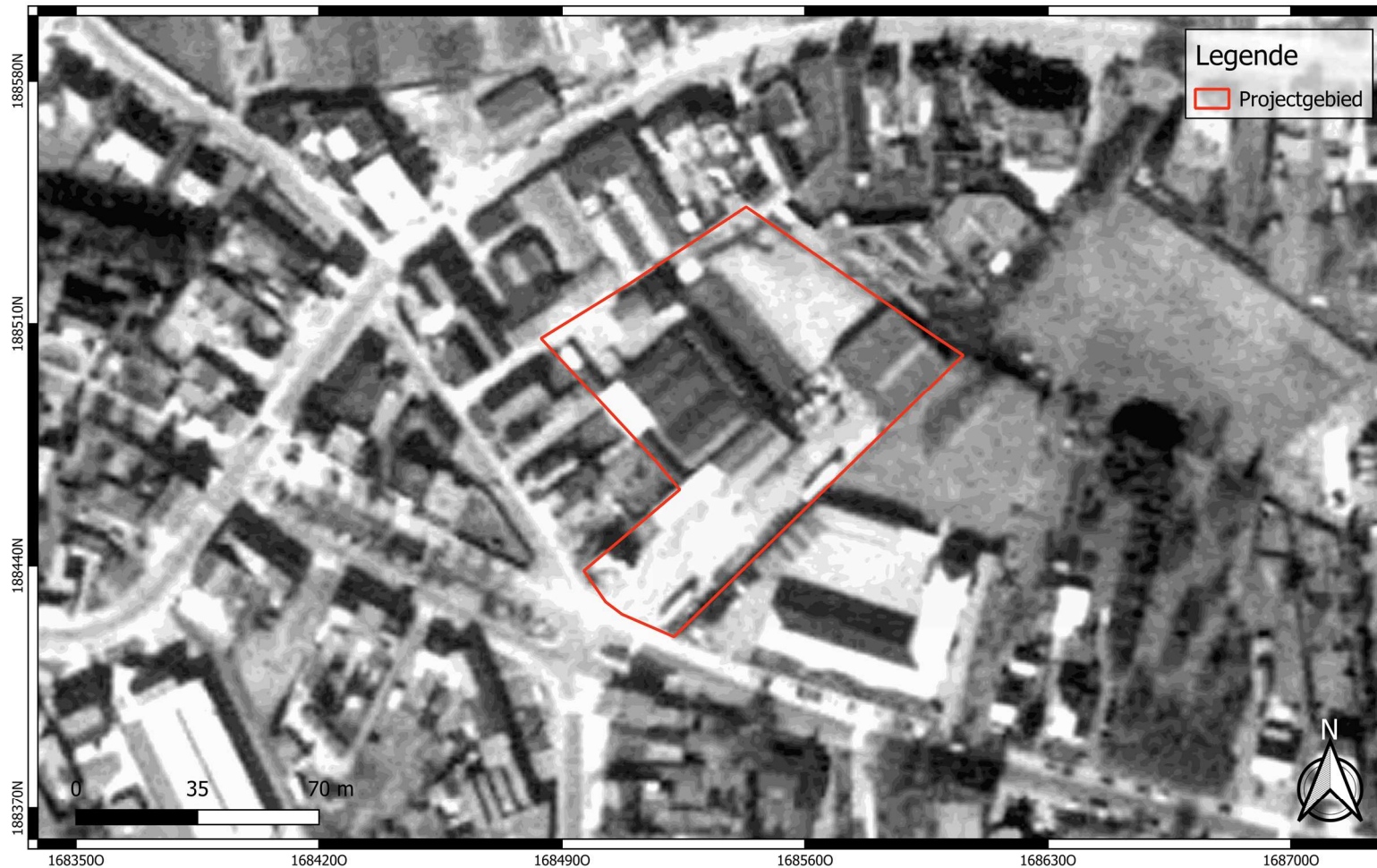
 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 22 Plan: Luchtfoto 1971 Schaal: 1/1400	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	--	--	---

 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: Cartesius Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 25 Plan: Topografische Kaart 1989 Schaal: 1/1400	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	--	---	---

 GROUP VAN VOOREN Terra Engineering & Consultancy	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 27 Plan: Luchtfoto 2000-2003 Schaal: 1/1400	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
--	--	---	---

	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 28 Plan: Luchtfoto 2005-2007 Schaal: 1/1400	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
---	--	---	---

	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 29 Plan: Luchtfoto 2008-2011 Schaal: 1/1400	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
---	--	---	---

	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 30 Plan: Luchtfoto 2012 Schaal: 1/1400	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
---	--	--	---

	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 31 Plan: Luchtfoto 2013 Schaal: 1/1400	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
---	--	--	---

	Projectcode: 2025F134 Datum aanmaak plan: 16-06-2025 Bron: AGIV Digitaliseerder: G. Ignacz	Project: Keerbergen - Stationsstraat Bijlage nr.: 32 Plan: Luchtfoto 2023 Schaal: 1/1400	Grid: Lambert72 coördinatenstelsel
---	--	--	---

